

GRANSKNINGSUTLÅTANDE 2

2022-03-25

Dnr KFKS 2019/1136

Projekt 93102720

Standardförfarande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

GRANSKNINGSUTLÅTANDE 2

Detaljplan för idrottshall vid Ektorpsvägen, del av fastigheten Sicklaön 41:2 med flera, i Ektorpsvägen, Nacka kommun

Sammanfattning

Syftet med detaljplanen var till granskning 2 att möjliggöra uppförande av byggnader för idrottsverksamhet, samt möjliggöra parkering till dessa. Detaljplanen syftade även till att säkra allmän gång- och cykelväg till Nyckelvikens naturreservat.

Planområdet, del av fastigheten Sicklaön 41:2 med flera, är beläget cirka 2 kilometer nordost om Nacka centrum. Området gränsar i söder mot Värmdöleden, i öster mot Ektorpsvägen, i nordost mot bergbranter ner mot närbelägen tomtmark, samt i norr och väster mot Nyckelvikens naturreservat. Planområdet fungerar idag som en buffertzon mellan Värmdöleden och Nyckelvikens naturreservat. Planområdet omfattade cirka 19 800 kvadratmeter och av dessa utgjorde byggrätt för idrottshallar cirka 12 500 kvadratmeter. Förslaget inrymde två ishallar och en tennishall med sex tennisbanor och tre padelbanor.

De föreslagna idrottshallarna låg i planförslaget i direkt anslutning till Nyckelvikens naturreservat och även nära befintlig bostadsbebyggelse. I väster föreslogs en hallbyggnad för tennis och padeltennis och i öster en byggnad inrymmande två ishallar. Idrottshallarna utgjorde stora volymer, i synnerhet mot befintlig bebyggelse i norr, varför planbestämmelse fanns som sa att byggnaderna måste ha en gestaltning som visuellt tar ned byggnadernas skala genom att gestaltas med variationsrik fasad i naturnära kulörer så att byggnaderna bättre smälter in i omgivningen och blir mindre framträdande.

Mellan de båda idrottshallarna föreslogs en allmän gång- och cykelväg som leder till naturreservatet, och som skulle ersätta den stig som finns idag. Parkering föreslogs mellan hallarna och i ett suterrängplan under tennishallen. Planen möjliggjorde även för parkering under ishallen om behovs skulle finnas.

Kommunens bedömning var att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Under granskningstiden (granskning 2) som varade 21 augusti till 1 oktober 2020, inkom synpunkter från remissinstanser men även från ett stort antal boende i närområdet. Länsstyrelsen framförde att ett genomförande av planförslaget medför en risk för att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte följs, och att det till nästa planskede behöver framgå att dammen som slutligen anläggs är dimensionerad för allt tillkommande dagvatten samt att den totala reningen i dammen är tillräcklig. Detta för att planområdet ska bidra till att föroreningsmängderna inte ökar till Bastusjön och att miljö kvalitetsnormerna nås i vattenförekomsten. Länsstyrelsen efterfrågade att planbeskrivningen kompletteras med en bedömning av hur detaljplanens genomförande kommer att påverka bevarandestatusen för tretåig hackspett. Likaså ansåg länsstyrelsen att planbeskrivningen borde kompletteras med en bedömning av arten mindre hackspetts bevarandestatus på lokal, biogeografisk nivå samt eventuell nationell nivå, samt hur bevarandestatusen kommer att påverkas om detaljplanen genomförs. Länsstyrelsen anser att det är positivt att kommunen avser vidta kompensationsåtgärder likt skötselåtgärder i angränsande naturreservat.

Inkomna synpunkter i övrigt berörde till stor del konsekvenserna av de två ishallarna. Efter granskning 2 har beslut tagits att ishallarna ska tas bort från förslaget, och att detaljplanen endast ska möjliggöra för en idrottshall (tennishallen). Planförslaget har justerats utefter denna förutsättning och dagvattenutredning, riskutredning samt bullerutredning har reviderats. Ändringarna i planförslaget är stora varför detaljplanen kommer att ställas ut för granskning ytterligare en gång, granskning 3.

Planförslagets syfte och innehåll

Syftet med detaljplanen var till granskning 2 att möjliggöra uppförande av byggnader för idrottsverksamhet, samt möjliggöra parkering till dessa. Detaljplanen syftade även till att säkra allmän gång- och cykelväg till Nyckelvikens naturreservat.

Planområdet består idag av äldre skog som har lämnats som en buffertzona mellan Värmdöleden och bebyggelsen i norr samt till Nyckelvikens naturreservat. Området utgörs av olika öppna skogsmiljöer främst bestående av gamla träd av ek, gran och tall samt hållmarker. Området har generellt höga naturvärden och en rik flora och fauna med flera rödlistade arter samt andra naturvårdsarter som indikerar värdefulla skogsmiljöer. Inom området finns bland annat skogsknipprot och möjligen tretåig hackspett. Skogsknipprot kommer att kunna flyttas till en liknande växtplats i Nyckelvikens naturreservat. Att områden skulle kunna utgöra en häckningsmiljö för tretåig hackspett är mindre trolig på grund av störningar men kan inte uteslutas. De biologiska värdena är höga och området har en ekologiskt viktig roll i ett landskapsperspektiv. Området har en viss funktion som spridningskorridor för främst det nordsydliga lövskogssambandet.

Planområdet, del av fastigheten Sicklaön 41:2 med flera, är beläget cirka 2 kilometer nordost om Nacka centrum. Området gränsar i söder mot Värmdöleden, i öster mot Ektorpsvägen, i nordost mot bergbranter ner mot närbelägen tomtmark, samt i norr och väster mot Nyckelvikens naturreservat. Planområdet fungerar idag som en buffertzona mellan Värmdöleden och Nyckelvikens naturreservat. Planområdet omfattade vid granskning 2

cirka 19 800 kvadratmeter och av dessa utgjorde byggrätt för idrottshallar cirka 12 500 kvadratmeter. Förslaget inrymde två ishallar och en tennishall med sex tennisbanor och tre padelbanor.

De föreslagna idrottshallarna låg i planförslaget i direkt anslutning till Nyckelvikens naturreservat och även nära befintlig bostadsbebyggelse. Planbestämmelse fanns därför som sa att byggnaderna måste ha en gestaltning som visuellt tar ned byggnadernas skala genom att gestaltas med variationsrik fasad i naturnära kulörer så att byggnaderna bättre smälter in i omgivningen och blir mindre framträdande.

Inom planområdets västra del föreslogs en hallbyggnad för tennis och padeltennis samt café/butik. Byggnadens längd mot Värmdöleden var cirka 150 meter, och dess bredd cirka 40 meter. Höjden på byggnaden föreslogs vara cirka 14 meter (från färdigt golv i markplanet till ovansida tak). Byggnadens långlutande tak och takmaterial föreslogs ha naturnära kulör i material som ej är reflekterande. Fasaderna är till största delen slutna av funktionsskäl, men i byggnadens mittskepp föreslås större entré- och glaspärtier såväl mot norr som mot söder. I markplanet i byggnadens östra del föreslogs ett parkeringsgarage inrymmande minst 22 platser.

I planområdets östra del gavs möjlighet till en byggnad inrymmande två ishallar, en av typen träningshall och en av typen publikhall. De två ishallarna rymdes inom byggrätten om de placerades rätvinkligt intill varandra. Den föreslagna byggnaden var hög mot norr och nordväst på grund av topografin och verksamheternas krav på innermått.

Mellan de båda idrottshallarna föreslogs en allmän gång- och cykelväg som leder till naturreservatet, och som skulle ersätta den stig som finns idag. Parkeringen mellan idrottshallarna rymde cirka 42 parkeringsplatser plus ett antal platser för lämning och hämtning. Under ishallen fanns möjlighet att anordna ytterligare 40 parkeringsplatser. Samtliga platser var tänkta att nyttjas av besökare till idrottshallarna.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Bakgrund

Beslut om att skicka ut förslaget på granskning 2 fattades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 3 juni 2020. Granskningstiden varade mellan den 21 augusti 2020 och den 2 oktober 2020, sammanlagt 6 veckor. Granskningshandlingarna fanns tillgängliga i Nacka stadshus, på biblioteket i Nacka Forum samt på kommunens hemsida.

Beslut om att skicka ut detaljplaneförslaget på samråd fattades av planchefen på delegation den 31 oktober 2016. Samrådstiden varade mellan den 8 november 2016 och 30 november 2016, sammanlagt 3 veckor. Beslut om att ställa ut detaljplaneförslaget för granskning (granskning 1) fattades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 6 december 2017 § 273. Granskningstiden varade mellan den 8 december 2017 till och med den 15 januari 2018, sammanlagt 5 veckor.

En samrådsredogörelse upprättades den 17 november 2017. Ett år förflöt mellan samråd och granskning på grund av flera faktorer. En dialog mellan Trafikverket, Nacka kommun

och fastighetsägaren behövdes för att utreda om det i framtiden kommer vara möjligt att tillskapa en lokalgata mellan planområdet och Värmdöleden. Detta för att möjliggöra för eventuell vidare exploatering längs Värmdöleden vilket fastighetsägaren önskade. Därtill behövdes ytterligare utredningar för dagvatten, kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden tas fram liksom ett omtag inför granskningen då exploitören tog in en ny arkitekt.

Att ytterligare två år förflöt efter granskningen beror bland annat på att länsstyrelsen behandlat en dispens från artskyddsförordningen eftersom orkidén Skogsknipprot finns inom planområdet. Den 15 juni 2018 meddelande Länsstyrelsen att arten har en gynnsam bevarandestatus och därför aktualiseras inte förbudet i 8 § artskyddsförordningen. Således krävs ingen dispens från artskyddsförordningen.

I december 2019 beslutade Kommunstyrelsens stadsbyggnadsutskott att planprojektet för Tennishall vid Ektorpsvägen, med diarienummer MSN 2015/94-214, övergår till ett stadsbyggnadsprojekt med anledning av att planområdet föreslogs utökas för att möjliggöra för ytterligare idrottsverksamhet (ishallar). Detaljplanens namn blev i stället Idrottshallar vid Ektorpsvägen med diarienumret KFKS 2019/1136. Det utökade projektet fortsatte i samma detaljplaneprocess. Detta innebär att de handlingar och utredningar som tidigare gjorts, och samråd och granskning som genomförts, även gäller för det utökade projektet. Utredningarna reviderades dock utefter de nya förutsättningarna. Eftersom planförslaget ändrades avsevärt efter granskningen beslutades att detaljplanen skulle gå ut på en ny granskning (granskning 2) för att ge allmänhet och remissinstanser möjlighet att lämna synpunkter.

Yttranden under granskning

Följande remissinstanser har synpunkter på planförslaget

- Lantmäterimyndigheten i Nacka
- Länsstyrelsen
- Nacka Energi
- Nacka Vatten och avfall AB
- Natur- och Trafiknämnden
- Trafikförvaltningen Region Stockholm
- Trafikverket
- Postnord
- Skanova
- Stockholm Exergi

- Nacka hembygdsförening
- Nacka miljövårdsråd
- Naturskyddsföreningen Nacka
- Ektorps villaförening
- Nacka Hockey
- Skuru villaförening

Från boende i området har 14 yttranden inkommit med sammanlagt cirka 270 underskrifter.

Inkomna synpunkter

Synpunkter i inkomna yttranden redovisas nedan i sammanfattad och förkortad form med planenhetens kommentarer.

Planenhetens kommentarer på återkommande synpunkter

Lokalisering av ishallar – justering inför granskning 3

Efter granskning 2 av detaljplanen har förutsättningarna för att placera ishallar på denna plats vid Ektorpsvägen studerats mer i detalj. Den yta som föreslogs för ishallarna har visat sig vara komplex och svår att bebygga med stora ishallar varför beslut har tagits att inte gå vidare med en lokalisering av dessa vid Ektorpsvägen. Detaljplanen kommer därför att justeras till att endast möjliggöra för en idrottshall, tennis- och padelhallen. Eftersom detta är en större ändring av detaljplanen kommer förslaget att ställas ut för granskning ytterligare en gång, granskning 3.

Den föreslagna idrottshallen (tennis- och padelhall) har till granskning 3 flyttats längre österut, närmare Ektorpsvägen. Planområdet tar därför mindre mark i anspråk mot Värmdöleden jämfört med granskning 2, vilket även innebär att en större del natur kan sparas längs Värmdöleden och att mindre berg behöver sprängas bort. I det reviderade förslaget har en skyddszon om tio meter planlagts som allmän plats, natur, mot norr och delvis mot nordväst. Befintliga träd inom naturreservatet och på angränsande fastighet i norr påverkas därför inte av planförslaget i samma omfattning som tidigare.

Kollektivtrafik – Parkering - Trafikflöden

Kollektivtrafik

Nacka kommun har en tät dialog med Trafikförvaltningen, och i dagsläget kommer ingen förändring av kollektivtrafiknätet att genomföras. Besökare till anläggningen kommer främst att åka med kollektivtrafik till Ektorps centrum för att sedan gå cirka 750 meter till anläggningen, vilket har bedömts vara ett acceptabelt gångavstånd. Andra, befintliga idrottshallar, har liknande gångavstånd från kollektivtrafik. Det går flera busslinjer från olika delar av kommunen till Ektorps centrum. Eftersom ishallarna inte längre finns med i förslaget blir besökarna till området färre vilket även innebär att kollektivtrafikrörelserna blir färre.

Det framtida busslinjenätet, efter tunnelbanans färdigställande, är inte helt utrett vilket ger möjlighet att anpassa linjenätet utefter de framtida behov som kan tänkas uppstå. Kollektivtrafikens utbud styrs mycket av efterfrågan vilket gör att om fler väljer att åka kollektivt kommer utbudet att anpassas därefter.

Parkering

Parkeringsutbudet i planförslaget har dimensionerats högre än vad Nacka kommuns parkeringstal anger. Utbud av parkering styr efterfrågan på parkering, vilket innebär att ett för högt parkeringsutbud leder till att besökare i högre utsträckning väljer att åka bil till idrottsaktiviteter. Genom att begränsa utbudet av parkering begränsas även efterfrågan på parkering, besökare kommer således att lära sig att utbudet av parkering är litet och anpassa sitt resebeteende därefter. Detta är i enlighet med Nacka kommuns uppsatta mål -

Framkomlighetsstrategin - om att öka andelen som väljer att åka hållbart, det vill säga kollektivt.

Uträkningen gällande färdmedelsfördelning baserades på både tennis- och ishallar och är framtagna för det förslag som var ute på granskning. Parkeringsutredningen var baserad på en vardagseftermiddag, det går inte att applicera den direkt på färdmedelsfördelning vid en match. Besökare kan komma att behöva parkera en bit bort från anläggningarna. Det handlar om en beteendeförändring hos besökarna vilket är nödvändigt för att uppnå mer hållbara färdmedelsval.

Till granskning 3, med endast en idrottshall (tennis- och padelhall) har parkeringsbehovet beräknats till 35 platser. Tennishallen har inga läktare som kan generera ett stort antal besökare samtidigt, vilket var fallet med ishallarna. Tennishallen bedöms inte påverka villagatorna norr om planområdet.

Trafikflöden

Den ökning av trafik som detaljplanen skulle bidra till kräver inte en miljö- och säkerhetsanalys. Gator med 1+1 körfält klarar omkring 10 000 fordon per dygn under perfekta förutsättningar. Trafikmätningar från 2015 visar att flödet på Ektorpsvägen är omkring 1200 fordon/dygn. På Ektorpsvägen söder om Edinsvägen är dygnsflödet omkring 4900 fordon/dygn. Trafikenheten bedömde att Ektorpsvägen skulle klara av det ytterligare flöde som idrottshallarna skulle medföra. I och med att ishallarna har tagits bort från detaljplanen kommer flödena på Ektorpsvägen inte att påverkas i en märkbar omfattning.

Trafikenheten, som ansvarar för befintlig trafikmiljö, har blivit informerade om de problem som idag upplevs längst med Ektorpsvägen. Trafikenheten har sedan tidigare även fått in synpunkter från medborgare kring vissa övergångsställen längs med Ektorpsvägen.

Planprocess – Formalia – MKB

Efter att detaljplanen för tennishallen hade varit på granskning föreslogs att planområdet skulle utökas för att även kunna inrymma två ishallar. Mellan samråd och granskning i en planprocess är det möjligt att göra stora förändringar, dock inte efter granskning. Att lägga till två ishallar innebär en stor förändring av planförslaget varför en förnyad granskning behövde genomföras. Planenheten gjorde bedömningen att det inte var nödvändigt att genomföra ett nytt plansamråd utan att det var tillräckligt att gå ut på ny granskning. Länsstyrelsen hade ingen invändning mot detta förfarande. Eftersom det återigen blir en stor förändring genom borttagandet av ishallarna kommer detaljplanen att ställas ut för granskning igen, granskning 3.

Planenheten har bedömt att detaljplanen inte innebär en sådan betydande miljöpåverkan att en miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram. I denna fråga har länsstyrelsen haft samma uppfattning. Den miljöredovisning som har tagits fram till detaljplanen innehåller de miljöfrågor som skulle ha kunnat behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning. Genom att ta fram en miljöredovisning lyfts de viktiga miljöfrågor som behöver omhändertas i planprocessen på ett tydligt sätt. Planförslag och miljöredovisning tas fram parallellt vilket innebär att planförslaget kan justeras och anpassas så att negativa konsekvenser så långt som möjligt kan undvikas.

Hela området västerut, mellan Värmdöleden och naturreservatet är utpekad som ”medeltät stadsbebyggelse där anläggningar för idrott och annan verksamhet kan finnas. Även området söder om Värmdöleden är utpekad som ”medeltät stadsbebyggelse”. Planområdet ligger precis i skärningspunkten mellan ”medeltät stadsbebyggelse” och ”gles samlad bebyggelse”. Eftersom planområdet ligger just i skärningspunkten, och invid Värmdöleden ser planenheten inte planförslaget som motstridig översiktsplanen. I översiktsplanen pekas även ett svagt samband i grönstrukturen ut som bör beaktas. De kompensationsåtgärder som föreslogs bedömdes till viss del kunna motverka de negativa effekter som förslaget innebar. Till granskning 3 har ishallarna tagits bort vilket innebär att de negativa effekterna blir mindre omfattande.

Inkomna synpunkter från myndigheter och remissinstanser

1. **Länsstyrelsen** bedömer att ett genomförande av planförslaget medför en risk för att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte följs.

Till nästa planskede behöver det framgå att dammen som slutligen anläggs är dimensionerad för allt tillkommande dagvatten samt att den totala reningen i dammen är tillräcklig. Detta för att planområdet ska bidra till att föroreningsmängderna inte ökar till Bastusjön och att miljö kvalitetsnormerna nås i vattenförekomsten.

Om dessa problem kvarstår vid ett antagande kan Länsstyrelsen komma att ta upp planen för prövning enligt 11 kap. 10 § PBL. Planen kan då komma att upphävas enligt 11 kap. 11 § PBL.

Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har i granskningsskedet följande återstående synpunkter av betydelse för Länsstyrelsens överprövning enligt 11 kap. 10 § PBL.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Eftersom dagvattenhanteringen inom planområdet inte kan minska föroreningsbelastningen tillräckligt föreslås en damm norr om planområdet som kompensationsåtgärd för att uppnå tillräcklig rening.

Den damm som ska utgöra en kompensationsåtgärd är under utredning och enligt dagvattenutredningen kommer den utformning som presenteras i utredningen (och som nu ligger till grund för beräkning av kompenserande avskiljning av föroreningar och bedömning av påverkan) att ändras. Det innebär att det fortfarande finns oklarheter och osäkerheter som har betydelse för om miljö kvalitetsnormerna kan komma att följas och även genomförandet av detaljplanen.

Dammen (med den utformning som presenteras i handlingarna) har en förmåga att rena dagvattnet från planområdet som överstiger den mängd föroreningar som planområdet bidrar med och anses därmed säkerställa att belastningen inte ökar till recipienten. Det framgår dock inte tydligt hur mycket övrigt dagvatten som avvattnar till dammen från övriga ytor och vilka övriga föroreningsmängder som

dammen därmed belastas av. Dessa underlag behövs för att kunna bedöma om reningen är tillräcklig, i förhållande till den totala belastningen.

Frågor av betydelse för planens genomförbarhet

Av planbeskrivningen framgår att det inte går att utesluta att tretåig hackspett häckar i området, dock inte inom planområdet, samt att artens bevarandestatus på lokal och regional nivå bedöms som ej gynnsam. Det saknas dock en bedömning av hur detaljplanens genomförande kommer att påverka bevarandestatusen varför kommunen bör komplettera planbeskrivningen i denna del.

Av fågelinventeringen framgår att mindre hackspett häckar cirka en kilometer från planområdet. Arten omnämns dock inte i planbeskrivningen och kommunen bör därmed komplettera planbeskrivningen med en bedömning av arten mindre hackspetts bevarandestatus på lokal, biogeografisk nivå samt eventuell nationell nivå, samt hur bevarandestatusen kommer att påverkas om detaljplanen genomförs.

Av planbeskrivningen framgår att det finns en viss men begränsad risk för att förbuden i 4 § artskyddsförordningen ska utlösas.

Det är positivt att kommunen avser vidta kompensationsåtgärder likt skötselåtgärder i angränsande naturreservatet. Länsstyrelsen vill dock erinra att kompensationsåtgärder aldrig kan vara dispensgrundande vid en dispensprövning mot artskyddsförordningen.

Rådgivande synpunkter (inlämnade i separat mejl till Nacka kommun)

Plankartan innehåller en bestämmelse om skydd mot störningar som gäller riskhänsyn till ishallens kylrum. Den anger att ytor utomhus bör anordnas så att de inte inbjuder till stadigvarande vistelse. För framtida prövningar och tillstånd är det bra om bestämmelsen kan formuleras så att den reglerar markanvändningen så att samma syfte uppnås. Såsom den är utformad nu anser länsstyrelsen att den är tolkningsbar.

Plankartan saknar reglering av åtgärder som ska skydda mot översvämning vid extrem nederbörd som ett 100-årsregn. Det vore bra om kommunen kan införa åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att översvämning inte ska skada bebyggelsen. I planbeskrivningen och dagvattenutredningen nämns framför allt att markens lutning är viktig för att säkerställa att skador inte uppstår. Markens lutning kan regleras med höjdsättning på plankartan.

Det är svårt att i planbeskrivningen och utredningarna utläsa om dagvattendammen som planeras utanför planområdet har en viktig betydelse för hur översvämningens risker kan hanteras. Det skulle vara bra om ett resonemang om detta finns med i planbeskrivningen.

Planenhetens kommentar. Dagvattenutredningen har reviderats till granskning 3 eftersom förutsättningarna har förändrats. Den reviderade dagvattenutredningen har i sina beräkningar kommit fram till att dagvattnet kan omhändertas och renas inom planområdet

till en sådan omfattning att miljö kvalitetsnormerna klaras. Den damm som föreslogs som kompensationsåtgärd kommer därför inte att behövas.

Planbeskrivningen har kompletterats med information gällande mindre hackspett och tretåig hackspett. Möjlighet finns att genomföra diverse habitatförbättringar med hjälp av olika skyddsåtgärder. I närområdet kan även habitatförstärkande åtgärder göras i eller i anslutning till skogsområden där det finns potential att förstärka befintliga miljöer. Dessa åtgärder kan betraktas som försiktighetsåtgärder för att mildra en negativ påverkan på artens livsmiljöer. Kommunen har identifierat några platser i nära anslutning till Nyckelvikens naturreservat, där förstärkningsåtgärder kan göras. Dessa åtgärder är i första hand att gynna yngre triviällövskog. Inom reservatet är det också möjligt att vidta förstärkningsåtgärder för såväl mindre som tretåig hackspett- inom ramen för gällande skötselplan.

Ishallarna har strukits från detaljplanen varför problematiken kring kylrum inte längre är aktuell.

De dagvattenutredningar som tagits fram har visat att skyfall kan hanteras genom höjdsättning som gör att vattnet i huvudsak avrinner mot Ektorpsvägen och vidare mot recipienten. Plankartan har kompletterats med planbestämmelse som säger att marken ska höjdsättas så att huvuddelen av dagvattnet leds mot Ektorpsvägen.

2. **Trafikförvaltningen Region Stockholm** har lämnat ett yttrande tillsammans med **Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Region Stockholm**. Förvaltningen anser det vara positivt att det finns anslutande gång- och cykelvägar till området men att verksamheten inte är lämpligt lokaliserad i förhållande till möjligheterna att resa hållbart med kollektivtrafik, och avråder därför förslaget. Idrottsanläggningarna blir en viktig målpunkt för bland andra barn och unga, samt sällanbesökare vid större evenemang och efterfrågan på att kunna ta sig till anläggningen med kollektivtrafik förväntas vara stor.

Grön värdekärna

Planområdet ligger i gränslandet mellan det som i RUF 2050 är utpekade som grön värdekärna, strategiskt stadsutvecklingsläge och sekundärt bebyggelseläge.

Utpekandet av grön värdekärna innebär att den sammanhängande grönstrukturen ska bevaras och stärkas samt att lokalisering av ny bebyggelse som försämrar den gröna värdekärnans funktion ska undvikas. Vid etablering av störande verksamheter bör en buffertzona mot den gröna värdekärnan anges.

Sedan den första granskningen har ytterligare bebyggelse tillkommit vilket innebär att ett större område än tidigare tas i anspråk och det blir enligt kommunen svårt att bibehålla de höga naturvärdena i planområdet. Region Stockholm står fast vid tidigare bedömning om att påverkan av föreliggande plan är liten men instämmer i kommunens bedömning om att konsekvenserna för naturmiljön är negativa.

Val av lokalisering och tillgänglighet till befintlig kollektivtrafik

Region Stockholm anser att det är positivt att kommunen styr parkeringsutbudet mot hållbart resande och att begränsa antalet parkeringsplatser som ett styrmedel för att främja individer att resa hållbart. Det förutsätter däremot att en viktig

målpunkt som dessa idrottshallar lokaliseras så att det finns goda möjligheter för invånare att resa hållbart med kollektivtrafik.

En idrottsanläggning som är så viktig för kommunens och även andra kommuners invånare bör sträva efter att erbjuda så goda kommunikationer som möjligt med kollektivtrafik, vilket planförslaget inte gör med hänsyn till lokalisering och utformning. Lokaliseringen av idrottshallarna är inte lämplig eftersom det kommer att generera mycket bilresor, då kollektivtrafikutbudet till området inte är så stort. Valet av lokalisering främjar inte möjligheterna att uppnå regionala eller kommunala mål och strategier, för bland annat möjligheter att resa hållbart. Exempel är Nacka kommuns mål i översiktsplanen om ett effektivt och klimatanpassat transportsystem, en attraktiv och hållbar byggd miljö och mångfald och trygghet i livets alla skeden.

Valet av plats innebär att utgångspunkten är att idrottsanläggningarna till stor del blir bilburna verksamheter. Då verksamheterna utöver skolaktiviteter och träningar föreslås inrymma publika evenemang som tävlingar, cuper och motsvarande är det viktigt att det finns goda möjligheter för kommuninvånare och invånare från andra kommuner att ta sig till en idrottsanläggning av den här typen.

Som planförslaget nu är utformat innebär det att en starkt begränsad del av kommunen har goda möjligheter att ta sig till idrottsanläggningen med kollektivtrafik, och lokaliseringen exkluderar många invånare. Det anses vara för långt avstånd från Ektorps centrum till idrottsanläggningen för att kollektivtrafiken ska upplevas som ett rimligt färdalternativ komfort- och restidsmässigt, vilket innebär att resorna i största utsträckning förväntas göras med bil. Utöver restid och komfort är trafiksäkerhet och trygghet för barn och unga en faktor som spelar in för val av färdmedel, då det är långt att ta sig på egen hand.

I RiPlan (Riktlinje Planering av kollektivtrafiken i Stockholms län) finns råd om längsta gångavstånd till bostäder och arbetsplatser, där 750 meter som jämförelse ligger inom ramarna att uppfylla råden för gångavstånd för gruppvillabebyggelse i tätort (det vill säga varken flerbostadshus eller radhus) och varken uppfyller råden för arbetsplatser med hög eller låg arbetsplatstäthet (500 respektive 700 meter). Till skillnad från bostäder och arbetsplatser är idrottshallarna också en målpunkt som alla invånare bör ha hög tillgänglighet till då det erbjuder en slags samhällsnytta.

Risker med planförslaget är även att bilparkeringarna blir fulla och att parkering istället sker på kringliggande gator, vilket kan störa framkomligheten för kollektivtrafiken. Region Stockholm avråder från förslaget och anser att kommunen bör omvärdera lokalisering och hur tillgängligheten till och främjandet av befintlig kollektivtrafik ser ut.

Barnperspektivet

Med tanke på att verksamheten i stor utsträckning riktar sig mot barn och unga exkluderas även möjligheterna för dem att på egen hand ta sig till idrottsanläggningarna. Trafikförvaltningen anser inte att kommunen i tillräckligt stor utsträckning har tagit hänsyn till barnperspektivet i planarbetet.

Sedan 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag och barnets bästa ska vara vägledande i alla beslut som omfattar barn. Dessutom ska barnperspektivet beaktas i beslut och förslag som berör barn. Det gemensamma regionala målet om öppenhet, jämställdhet, jämlikhet och inkludering pekar på att det är viktigt att alla ska ha möjlighet att vara delaktiga och inkluderade i samhället, inklusive barn.

Enligt planbeskrivningen kommer idrottsanläggningarna besökas av många barn och ungdomar. Dock nämns barnperspektivet inte i handlingarna och inte heller vilka åtgärder som planeras att vidtas för att efterleva lagstiftningen om att stärka barnens rättigheter, behov och möjlighet i den aktuella planen. Detaljplanen utgår ifrån att bilen är normen för barn och unga att ta sig till och från anläggningen. Eftersom barn inte kan köra bil själva, innebär det att barn som inte har tillgång till bil inte kommer kunna välja och nyttja idrottshallarna i lika stor utsträckning. Det anses positivt att det finns gång- och cykelvägar som kopplar till planområdet från det regionala cykelstråket, som möjliggör att barn och unga själva kan sig till idrottshallarna under stora delar av året.

För att säkerställa att barnets bästa är vägledande i den här detaljplanen som omfattar barn bör en barnkonsekvensanalys genomföras för att identifiera åtgärder för att så många barn och unga som möjligt själva ska kunna ta sig till och från idrottshallarna.

Planenhetens kommentar: Vad gäller ishallar, kollektivtrafik och parkering, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

Eftersom ishallarna inte längre är aktuella har detaljplanens omfattning och påverkan på omgivningen minskats. För barn och ungdomar skulle det ha varit svårare att ta sig till ishallarna utan bil, framför allt eftersom verksamheter som ishockey kräver mycket utrustning. Att ta sig till tennis- och padelhallen är ur detta perspektiv enklare. Det är möjligt att ha med sin utrustning på cykel eller gående. Planenheten anser inte att en separat barnkonsekvensanalys behöver tas fram.

3. **Trafikverket** anser, i likhet med i granskning 1, att byggnadsfritt avstånd från en motorväg bör vara minst 35 meter. Under förutsättning att i detta fall frågor om risk och luftkvalitet kan hanteras utan att påverka funktion för väg 222 utifrån aktuell och möjlig framtida utformning finns förutsättningar för avsteg.

Trafikverket har behov av en byggnadsfri zon i vägens närhet. Skälen är att bevara möjligheten att utveckla anläggningen och att upprätthålla en god trafiksäkerhet. Trafikverket bedömer därför att ett avsteg från 35 meter byggnadsfritt från väg 222 inte är lämpligt.

Planenhetens kommentar: Trafikverket skrev i sitt remissvar till granskning 1 följande: *Som nämns i planhandlingarna är väg 222 av riksintresse för kommunikationer och ska som sådan skyddas mot åtgärder som kan påverka riksintresset negativt. Länsstyrelsens bedömning av risksituationen utifrån aktuell och möjlig framtida utformning är i sammanhanget viktigt att följa.*

Som framfördes under samrådet anser Trafikverket att byggnadsfritt avstånd från en motorväg bör vara minst 35 meter. Under förutsättning att i detta fall frågor om risk och luftkvalitet kan hanteras utan att påverka funktionen för väg 222 utifrån aktuell och möjlig framtida utformning finns förutsättningar för avsteg. Länsstyrelsens bedömning om risk är som framgår ovan viktig. Ett avsteg från rekommenderat byggnadsfritt avstånd inom ramen för denna detaljplan innebär enligt Trafikverket inte att 35 meter byggnadsfritt från väg 222 generellt ska frångås.

Planenheten gav i granskningsutlåtande 1 följande svar till ovanstående: *Ur ett riskperspektiv bedöms inte nuvarande status på väg 222, och eventuellt framtida breddning, påverkas av föreslagen bebyggelse. Den riskutredning som togs fram inför granskningen visar att det inte går att urskilja någon betydande skillnad i risknivå för lokalisering av den aktuella byggnaden på 22 respektive 25 meters avstånd från Värmdöleden. Den nya riskutredning som har tagits fram till den nya granskningen påvisar detsamma. Avståndet från föreslagen byggnad till Värmdöleden 25 meter, 22 meter vid en breddning av Värmdöleden, diskuterades i ett tidigt skede med Trafikverket som då medgav att ett avstånd på 25 meter kunde accepteras i detta läge. Planenheten har i framtagandet av det reviderade förslaget, granskningshandling 2, utgått från att detta fortfarande gäller. Till granskning 3 har infarten till området flyttas längre norrut samt att all parkering har placerats norr om idrottshallen. Mot Värmdöleden tillåts ingen parkering. Detta innebär att de stödmurar som tidigare föreslogs mot leden inte längre behövs.*

4. **Postnord** har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. Kontakta Postnord i god tid för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation. Placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Planenhetens kommentar: Planenheten noterar informationen.

5. **Skanova** har markförlagda teleanläggningar i och i anslutning till planområdet. Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra den föreslagna ledningsförläggningen förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Skanova förväntar sig att åtgärder för nya serviser till eventuella nya byggnader inom detaljplaneområdet till Skanovas nät meddelas, möjliggörs och bevakas under ledningssamordningen i kontakter med Skanovas representant för området.

Planenhetens kommentar: Planenheten noterar informationen.

6. **Stockholm Exergi** kan erbjuda fjärrvärme.

Planenhetens kommentar: Planenheten noterar informationen.

7. **Nacka Energi**

Befintligt nät

I planen nämns ett elskåp placerat öster om infarten. Skåpet är inte Nacka Energis och om det ska flyttas till ytan benämnd som teknisk anläggning, elnätstation, måste det samordnas med Nacka Energi. Detta för att inte stå i vägen vid placeringen av den nya nätstationen med utgående elkablar som ska försörja idrottshallarna.

Nybyggnation

Elförsörjningen till området kräver att Nacka Energi får tillgång till mark inom området för uppförande av en transformatorstation. Vid beräkning av antal stationer förutsätts att fastigheterna värms med fjärrvärme. En fastighet med stort effektbehov kan innebära att ytterligare en station måste rymmas inom fastigheten.

Förslag på placering av E-område är utritat i granskningshandlingens plankarta. Vill exploatören eller kommunen ha ett avvikande utseende eller en utformning utöver standard bekostas detta av exploatören.

Övrigt

Schakt för elkablar inom exploateringsområdet bekostas av exploatören, Nacka Energi bekostar kabeldragning och montering av eldistributionsanläggningar. Utanför exploateringsområdet ansvarar och ombesörjer Nacka Energi alla arbeten för sina delar.

Elkablar för matande elnät ska förläggas i mark, rör förläggs endast vid vägggenomgång. Träd eller övrig byggnation får inte förekomma över eller intill elkabelstråk.

Arbeten invid befintliga elkablar måste göras i samråd med Nacka Energi. Kontakt ska ske i god tid. Om kabelfel uppstår i samband med arbeten i projektet kommer skadeståndstrappa att tillämpas.

Normalt tecknas genomförandeavtal och avtal om anslutningsavgifter med exploatören innan byggstart sker.

Tillfälliga anläggningar, ändring av befintliga anläggningar

Flyttning eller ändring av befintliga anläggningar bekostas av exploatören.

Planenhetens kommentar. Planenheten noterar informationen. Till granskning 3 föreslås att elnätstationen placeras vid Ektorpsvägen söder om idrottshallen. En yta om cirka 10x10 meter har där avsatts som E-område.

8. **Nacka vatten och Avfall AB**

Befintlig förbindelsepunkt för vatten, spillvatten och dagvatten finns upprättad till fastighetsgräns. Uppdimensionering av förbindelsepunkten kan bli aktuell. Beroende på fastighetsbildningen kan ytterligare en förbindelsepunkt för vatten, spillvatten och dagvatten erfordras. Dagvatten, spillvatten och vatten inom fastigheten, detaljplanen, hanteras av respektive fastighetsägare. Dagvatten ska fördröjas och renas inom planområdet innan anslutning sker till det befintliga dagvattennätet i Ektorpsvägen. Nacka Vatten och Avfall har inga synpunkter gällande avfall.

Planenhetens kommentar. Planenheten noterar informationen.

9. **Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun** framför att myndighetens arbetsuppgifter, efter det att planen vunnit laga kraft, är att med stöd av detaljplanen bilda fastigheter för idrottsändamål och parkering genom avstyckning från och fastighetsreglering av befintliga fastigheter samt inrätta gemensamhetsanläggning.

Planbeskrivning

Sida 21 stycke fem: Här står angivet att besökare till naturreservatet ska ha möjlighet att nyttja parkeringen. Det är oklart hur parkeringsplatser för besökare till naturreservatet ska tryggas. Detta bör förtydligas. Om gemensamhetsanläggning inrättas för parkeringsplatserna och de deltagande fastigheterna är de två nybildade idrottsfastigheterna, är det dessa som styr och beslutar om parkeringsplatserna som omfattas av gemensamhetsanläggningen.

Vatten och spillvatten

Sida 32 under Vatten och spillvatten: För att den planerade tennisfastigheten ska få förbindelsepunkt vid fastighetsgräns (som beskrivs) behöver antingen ledningar dras via GC-VÄG-området (allmän plats) eller servitut för detta ändamål bildas över P-området (kvartersmark).

Fastighetsbildningsåtgärder

Sida 34 under Fastighetsbildning: Det beskrivs tidigare (sida 31) att om tomträtt ska upplåtas behöver fastigheten vara fri från inskrivningar. Av denna anledning bör det beskrivas under denna rubrik att det kan bli aktuellt med fastighetsreglering för att upphäva avtalsrättigheter om dessa inte är möjliga att avtala bort. Det bör även omnämnas att ersättningsfrågan behöver behandlas, det vill säga att förmåns-havande fastighet (inom såväl utanför planområdet) kan ha rätt till ekonomisk ersättning.

Under Fastighetsbildning bör även tilläggas att mark som är planlagd som allmän plats kan lösas in tvångsvis av kommunen. Samförståndslösningar mellan berörda fastigheter eftersträvas dock men är inte nödvändiga för att genomföra fastighetsbildningen.

Sida 35 första och andra stycket (under Fastighetsbildning): Avstyckning från Sicklaön 41:2 för att bilda tennishallsfastigheten omnämns inte och bör läggas till.

Taxor och avgifter

Sida 37 under Förrättningskostnader: Eftersom det kan bli aktuellt att upphäva avtalsrättigheter bör förrättningskostnaderna omnämnas även för detta.

Ekonomiska konsekvenser

Sida 42-43 under Ekonomiska konsekvenser: Här saknas de ekonomiska konsekvenser som fastighetsbildningen medför, till exempel ersättning vid fastighetsreglering och vid inrättande av gemensamhetsanläggning. Att en fastighet

bedöms beröras av ersättningsfrågor bör också framgå av fastighetskonsekvensbeskrivningen.

Fastighetskonsekvensbeskrivning

Sida 43 stycket ovanför tabellen: Begreppet ”fastighetsregleringar” bör ersättas med ”fastighetsbildningsåtgärder” eftersom bland annat avstyckning och inrättande av gemensamhetsanläggning inte inkluderas i fastighetsreglering. Kapitlet bör även kompletteras med de konsekvenser som gemensamhetsanläggning medför, det vill säga vilka fastigheter som berörs, ersättningskyldighet och så vidare.

Sida 44 i fastighetskonsekvenstabellen: Här anges att E-området bildas från fastigheten Sicklaön 40:13. Detta kan tolkas som att området ska avstyckas från Sicklaön 40:13 vilket inte framgår av Fastighetsbildning på sidorna 34-36.

Värt att tillägga är att E-området kan genomföras med ledningsrätt vilket bör omnämnas i fastighetskonsekvensbeskrivningen och även under Fastighetsbildning.

Övrigt

Lantmäterimyndigheten avråder från att använda illustrationsbilder i plankartan. Illustrationer bör redovisas i separata illustrationshandlingar alternativt i planbeskrivningen. Den illustrationsplan som har lagts till i plankartan som visar var ishall respektive tennishall är planerade bör tas bort. Detta för att detaljplanen möjliggör idrottsverksamhet för båda dessa ytor men fastställer inte vilken specifik idrott.

Sida 31 under Överenskommelse om fastighetsreglering: Ange lantmäterimyndigheten” i stället för ”Lantmäteriet”. ”Lantmäteriet” syftar till den statliga lantmäterimyndigheten och det är troligen den kommunala lantmäterimyndigheten i Nacka som kommer handlägga fastighetsbildningsärendena för genomförandet av denna detaljplan (statlig handläggning kan begäras om kommunen är sakägare).

Planenhetens kommentar. Eftersom parkeringen till idrottshallen ligger på kvartersmark bedömer planenheten att det inte går att reservera parkeringsplatser för besökare till naturreservatet. Skrivningen kring detta har därför tagits bort ur planbeskrivningen. Bilburna besökare till reservatet kan bland annat parkera i Bråvallavägens förlängning, och på andra platser i anslutning till eller angiven parkering i Nyckelvikens naturreservat. Inom planområdet finns idag ingen parkering för besökare till reservatet, vilket innebär att planförslaget inte innebär någon förändring för var det är möjligt att parkera för besökare. Från Ektorpsvägen möjliggörs därför för besökare som kommer gående till reservatet, precis såsom situationen är idag.

Planbeskrivningen justeras och förtydligas i huvudsak enligt lantmäterimyndighetens synpunkter ovan. Eftersom planförslaget har justerats till granskning 3 är vissa av synpunkterna inte längre helt aktuella.

Inkomna synpunkter från kommunala nämnder

10. Natur- och trafiknämnden lämnar följande yttrande,

Natur och park

En mycket positiv effekt av planförslaget är att möjligheterna till idrott i Nacka utökas med en tennis- och padelhall samt förbättras genom nya ishallar. Men det innebär också att de nya byggnaderna placeras nära Nyckelvikens naturreservat och det kan komma att påverka området negativt. Förutom markarbeten, sprängnings- och uppfyllnadsarbeten, riskerar reservatets vegetation att påverkas av den skuggeffekt som planerad bebyggelse ger upphov till. Det vore önskvärt om det gick att skapa en buffertzona mellan planområdet och reservatet, så att konsekvenserna för reservatet mildras.

För att genomföra planförslaget måste ett antal, enligt artskyddsförordningen, skyddade orkidéer flyttas. Tidplan och ansvar för den aktuella flytten bör klargöras i ett tidigt skede. Hänsyn bör tas till att den rödlistade arten tretåig hackspett har födosöksmiljöer inom området. Kompensationsåtgärder bör genomföras i närområdet - Nyckelvikens naturreservat.

Väg och trafik

Det är ur rekreationssynpunkt viktigt att fullfölja intentionerna i planförslaget genom att möjliggöra ny entré och besöksparkering till reservatet samt planera för en tydlig skyltning dit.

Befintliga stigar som bryts av planerad bebyggelse bör kompletteras. Planering för detta bör göras i god tid liksom ett klarläggande av vem som ska stå för projektering samt kostnader för dessa arbeten.

In- och utfarten till området har flyttats vilket innebär att anslutningen ligger närmare tunnelmynningen jämfört med granskning 1. Detta kan medföra en försämrad sikt och att eventuell köbildning kan komma att ske inne i tunneln.

Dagvatten

Det är viktigt att den kommande utbyggnaden inte påverkar markvattenförsörjningen till de träsk som kallas Alträsket i Nyckelvikens naturreservat. Det görs bäst genom att vattenströmmarna identifieras och säkerställs i samband med komplettering av dagvattenutredningen och vid projektering.

Som en kompensationsåtgärd för dagvattenrening kommer en damm att byggas utanför planområdet. En bedömning av hur denna damm ska anläggas och finansieras samt konsekvenserna för befintliga anläggningar/mark bör göras i det fortsatta planarbetet

Planenhetens kommentar: Till granskning 3 har ishallarna utgått vilket har möjliggjort för en skyddszon om tio meter mot norr samt mot en del av reservatet i nordväst. Skyddszonen

planläggs som allmän plats – Natur. För att kunna tillskapa en buffertzon mellan planområdet och hela reservatsgränsen skulle föreslagen tennishall behöva flyttas närmare Värmdöleden. Detta är inte möjligt. Till Värmdöleden krävs ett visst avstånd på grund av risk, och tennishallen har placerats så nära Värmdöleden som möjligt. Själva hallen kan inte minska i bredd eftersom detta mått styrs av tennisbanornas längd. I framtagandet av detaljplanen har avståndet till reservatsgränsen gjorts så långt som möjligt. Planenheten är dock medveten om den problematik som föreligger.

Tidplan och ansvar för flytt av skogsknipprot kommer att klargöras i god tid innan ett genomförande av detaljplanen. De kompensationsåtgärder som föreslås avses att genomföras i närområdet.

Exploatören ansvarar för och bekostar att anlägga ny gångstig samt leda om gångstigar i reservatet.

Den gångstig från Ektorpsvägen till naturreservatet som försvinner ersätts av en ny gångstig inom den naturmark som planläggs för i norr. Detta efter justeringar till granskning 3. Avsikten är att gångstigen som idag går där tennishallen föreslås ska ersättas med en ny inne i reservatet. Den gångstig som går från Bråvallavägen mot Ektorpsvägen kommer att finnas kvar.

In- och utfarten till området har till granskning 3 flyttats norrut vilket är positivt vad gäller sikt och eventuell köbildning.

Planenheten är medveten om att Alträsket inte får påverkas av planförslaget och har därför med detta som en förutsättning för ett genomförande.

Dagvattenutredningen har reviderats till granskning 3 eftersom förutsättningarna har förändrats. Den reviderade dagvattenutredningen har i sina beräkningar kommit fram till att dagvattnet kan omhändertas och renas inom planområdet till en sådan omfattning att miljökvalitetsnormerna klaras. Den damm som föreslogs som kompensationsåtgärd kommer därför inte att behövas.

Inkomna synpunkter från föreningar

11. **Ektorps villaförening** anser att förslaget har brister i parkeringsmöjligheter i anslutning till hallarna och även brister i hur kommunen tänker sig säkerställa trafikflödet till dessa hallar. Vi önskar att kommunen ser över möjligheten till fler parkeringsplatser i direkt anslutning till hallarna, då vi ser en hög risk att vägarna i närheten kommer belastas med parkerade bilar vid större evenemang.

Har kommunen utrett möjligheten till avfart/påfart direkt från motorvägen för att avlasta Ektorpsrondellen och Ektorpsvägen som redan nu är trång, hårt trafikerad och med dålig sikt? Särskilt vid Ektorps centrum och vid Nacka seniorcenter.

Vi önskar att kommunen tar i beaktande och undersöker vilken belastning som uppstår i trafikflödet när mängden bilar som lämnar och hämtar barn vid träningslokalerna ökar. Samt att kommunen utformar en säker och bra

flödesplanering för bilar som inte ska parkera. Har kommunen sett över möjligheten för säker på- och avlastningsficka?

Vad har kommunen för förslag för att säkerställa att hastigheten hålls nere på Ektorps-vägen? Detta är ett problem redan i dag och är extra angeläget då det är gångväg till Ektorps skola. Finns det planer på fartgupp liknande de på Kvarnholmen eller hastighetskameror?

Finns det någon dialog med SL angående turtätheten? Som det är nu är turtätheten glesare än vid andra liknande anläggningar i Nacka.

Vi ifrågasätter hur räddningstjänsten ska komma fram i området vid större evenemang. Har det gjorts en utredning över det?

Hur ser planerna ut för att bibehålla anslutningen till Gula spåret i Nyckelviken och även kunna behålla en så kallad grön korridor för det vilda djurlivet?

Vi anser det viktigt med valet av hallarnas fasadbeklädnad då denna bör smälta in så mycket det går, i den annars mer småskaliga bebyggelsen i området. Även viktigt att den är så utformad att den verkar ljudabsorberande och motverkar trafikbuller från motorvägen.

Planenhetens kommentar. Vad gäller parkering, trafikflöden och kollektivtrafik, se under ”återkommande synpunkter” ovan.

Avfart/påfart direkt från motorvägen till Ektorpsvägen är inte möjligt att anordna i detta läge. Avfarter och påfarter tar stora ytor i anspråk vilket skulle innebära att kvarstående ytor blir alltför små för idrottshallar. Värmdöleden är en statlig väg vilket betyder att det är Trafikverket som äger frågan gällande påfarter och avfarter. Kostnaden och konsekvenserna av att anlägga nya påfarter/avfarter måste även vägas mot den nytta de ger i ett större sammanhang.

I framtagandet av planförslaget med ishallar var utryckningsfordons framkomlighet en viktig fråga och avstämning hade skett med Södertörns brandförsvärsförbund. Nu till granskning 3 när ishallarna tagits bort bedöms räddningstjänstens utryckningsfordon, brand och ambulans, kunna ta sig till den föreslagna hallen utan problem.

Den gångstig som idag finns från Ektorpsvägen in till befintligt spår i reservatet kommer att ersättas av en gångstig inom allmän plats – natur, lite längre norrut jämfört med befintlig stig. Den nya gångstigen kommer att ansluta till gula spåret. Spåret i reservatet (gula spåret) kommer att behöva flyttas något eftersom tennishallen delvis placeras där spåret går idag.

I och med att ishallarna inte längre finns med i planeringen är möjligheten att bevara viss grönska större, vilket är positivt för de gröna sambanden.

På plankartan finns bestämmelser som styr idrottshallens gestaltning. Den föreslagna idrottshallen kommer att, genom sin volym och placering, att minska bullernivåerna från Värmdöleden vid bostäderna norr om Bråvallavägen.

12. **Nacka Hockey** framför följande:

1. Dåliga kommunikationer till idrottshallarna, få direktbussar till området och dålig turtäthet. Idag kan både brukare och besökare till ishallarna på Järlahöjden åka kollektivt och än bättre blir det när tunnelbanan kommer att gå till Nacka Forum.
2. Miljöaspekter, då det är dåliga kommunikationer till de planerade idrottshallarna kommer det stora flertalet brukare och besökare åka bil till hallarna.
3. Utifrån de planer som presenterats för oss föreningar kommer inte parkeringsplatserna räcka till på långa vägar. När Nacka Hockey har matcher och evenemang, framför allt på helger, kan det vara 200 – 300 personer under ett par timmar och de flesta kommer att åka bil till hallarna.
4. Nacka Hockey har idag ett framgångsrikt samarbete med Nacka Enskilda gymnasium som ligger i Nacka strand. Eleverna skulle vid en flytt till Ektorp få stora svårigheter att förflytta sig mellan skolan och hallarna då det kommer att vara tidsödande och svårt att kombinera med det övriga skolarbetet. Eleverna som går i Järla skola och Eklidens skola samt Nacka gymnasium kommer att få svårt att ta sig till hallarna på egen hand.
5. I de planer som presenteras för oss föreningar saknas ytor för uppvärmning och fysiska aktiviteter utanför hallarna samt yta för skottrampen.
6. Vi tappar integrationen med de andra idrotterna på Järlahöjden såsom exempelvis fotbollen, det blir svårare att hålla på med flera idrotter.

Om flytten kommer att ske till idrottshallarna i Ektorp försvinner en stor del av det idrottskluster som idag finns på Järlahöjden där isverksamheten är en stor del idag.

Nacka Hockey tycker inte att kommunen har tittat tillräckligt på möjligheterna att bygga idrottshallar på nya sätt som exempelvis på höjden och integrera med andra idrotter i lokalkaliterna vid den tänkta nybyggnationen.

Nacka Hockey avråder starkt från att lägga ishallarna i Ektorp.

Planenhetens kommentar. Vad gäller kollektivtrafik, parkering och lokalisering, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

Eftersom ishallarna inte ska placeras vid Ektorpsvägen är Nacka Hockeys synpunkter i detta sammanhang inte längre aktuella. Nacka kommun och Nacka Hockey kommer att ha en fortsatt dialog angående ishallarna på Järlahöjden.

13. **Skuru villaförening** är positiv till Saltsjö-Duvnäs Tennisklubbs förslag till tennisanläggning. Det förslag som tidigare varit uppe för såväl samråd som granskning gör ringa intrång i bostadsområdet med sin låga profil samt placering mot motorvägen. Förslaget innehöll en lösning för parkering som borde innebära låg risk för trafik- och parkeringsstörningar i det omkringliggande villaområdet.

Skuru Villaförening invänder starkt mot den mycket stora utökning av anläggningen som skett i det förändrade förslag som nu föreligger för granskning. Utökningen innebär att den tidigare anläggningen utökas med två fullstora ishallar utan att någon som helst hänsyn har tagits till de mycket stora negativa konsekvenser detta riskerar att få för de boende i närområdet, inklusive Skuru villaområde.

Parkering

Möjligheten till parkering inom föreslagen anläggning är grovt underdimensionerad. Konsekvensen av detta är att stora olägenheter kommer att uppstå för de boende i omkringliggande villaområde.

Tidigare förslag med endast tennishallar innehöll 58 parkeringsplatser. Det förändrade förslaget med lika stor tennisanläggning men med utökning med två fullstora ishallar varav en med en läktare för 1000 åskådare innehåller 68 parkeringsplatser, som eventuellt kan utökas till 112.

Runt dagens ishallsanläggning på Järlahöjden, som tvärtemot föreslagen plats är centralt placerad med avseende på kollektivtrafik, finns hundratals parkeringsplatser som också är mycket välutnyttjade.

Skuru Villaförening invänder starkt mot denna underdimensionering och vid det granskningsmöte som hölls gavs inga tillfredsställande svar på de frågor vi ställde:

- Muntligen och skriftligen hävdas att ”kommunen utgår ifrån att besökarna till hallen kommer att följa rådande parkeringsregler”. Kommunen har dock inte uppfattat att parkering idag är tillåten i villaområdet varför detta innebär hög risk för att parkeringsförbud eller parkeringsavgifter måste införas i villaområdet vilket är till stort men för oss boende.
- I Trafik- och parkeringsutredningen anges att det inte planeras för parkering för ”tävling och evenemang” som är uppskattat till 5–10 gånger per år. Utredarna har inte förstått att antalet ”tävlingar och evenemang”, inte främst utgörs av seriematcher för vuxna utan huvudsakligen är de avsevärt mer frekventa ungdomsmatcher och helgcuper som innebär mycket stort antal inresande föräldrar som publik och funktionärer. Utredarna skissar här på parkering längs gatorna i Ektorps flerfamiljshusområde men har helt förbisetat att den naturliga parkeringen för matchbesökare kommer att vara omkringliggande villagator i Skuru. Detta förbiseende presenteras tydligt vid granskningsmötet.
- Planeringsgruppen angav på direkt fråga att kommunen planerar att avgiftsbelägga parkeringarna vid anläggningen för att minska efterfrågan, vilket också anges som antagande i Trafik- och parkeringsutredningen. Detta antagande görs utan att ta hänsyn till att parkering då kommer att kunna ske gratis i omkringliggande villaområde vilket innebär hög risk för att parkeringsförbud eller parkeringsavgifter måste införas, till stort men för oss boende.
- Planeringsgruppen överskattar såväl möjlighet till, som besökarnas vilja, att nyttja kollektivtrafik till anläggningen. Platsen trafikeras endast av buss 409 då sträckning och tidtabell för buss 449 ej är tillämplig för besökare till

hallen. Buss 409 går idag en gång i halvtimmen och trafikerar endast sträckan västerut in mot Slussen.

Trafik

Trafiken genom Ektorps riskerar att bli ett lika stort problem. Redan idag är det ofta kö från Ektorpsvägen för att komma ut på Värmdövägen. Denna kö har tre orsaker. En är den mängd av fordon som ska ut på Värmdövägen från Ektorps/Skuru och från Nacka sjukhus. Den andra är att fordon som kommer från öster på Värmdövägen har företräde. Den tredje är att många kollektivtrafikresenärer kliver av vid Ektorps busshållplats och ska korsa Värmdövägen.

Om den nuvarande trafiken från Skuru och Nacka sjukhus ska utökas med trafiken från de som lämnar och hämtar vid två ishallar på Ektorpsvägen riskerar Ektorps trafikplats att kollapsa. Om ishallarna ändå byggs finns tre sätt att till viss del hantera detta. Ett är att bygga en gångtunnel under Värmdövägen så att trafikljuset försvinner. Det andra är att öppna Tallmovägen för genomfart. Det tredje är att öppna en ny ut- och infart till Värmdövägen från sjukhuset. Förmodligen kommer alla tre att behövas.

Inget av dessa tre förslag finns med i planen för tennis- och ishallar på Ektorpsvägen vilket är ett stort förbiseende. Belastningen på Ektorpsrondellen riskerar också att påverka ambulanstransporterna till och från Nacka sjukhus. Har räddningstjänsten verkligen godkänt förslaget med utökning av två idrotts- eller ishallar?

Skuru Villaförening ser en stor risk att trafik till anläggningen kommer att ske från Skurubron via Kristinedalsvägen i Skuru till Ektorpsvägen. Denna väg är absolut inte dimensionerad för genomfartstrafik.

Sammanfattning

Placering av två ishallar vid Ektorpsvägen är sällsynt illa genomtänkt ur ett parkeringsperspektiv med hänsyn tagen till negativa konsekvenser för de boende i Skuru villaområde. Placering av två ishallar vid Ektorpsvägen är sällsynt illa genomtänkt ur ett trafikperspektiv med hänsyn tagen till negativa konsekvenser inte bara för de boende i Skuru villaområde.

Skuru Villaförening ifrågasätter å det bestämdaste att planbeskrivningens konsekvensanalys inte på något sätt berör den största konsekvensen av detta helt nya förslag där en mycket stor idrottsanläggning placeras i ett existerande villaområde utan vare sig tillräckliga möjligheter för de besökande att färdas till och från anläggningen eller tillräckliga möjligheter att parkera de bilar som kommer att användas av besökarna.

Vi föreslår därför:

1. Att föreslagen utökning av anläggningen med två idrotts- eller ishallar omedelbart avstyrks och att Nacka kommun möjliggör för Saltsjö-Duvnäs Tennisklubb att snarast kunna påbörja anläggandet av tidigare föreslagen tennisanläggning.

2. Att Nacka kommun istället undersöker placering av ishallar i området kring Skurustugan. En plats som, till skillnad mot Ektorpsvägen, ligger nära frekvent kollektivtrafik både öster- och västerut och nära lämpligt dimensionerade tillfartsvägar inklusive väg 222.

Planenhetens kommentar: Vad gäller parkering, lokalisering, kollektivtrafik och trafikflöden, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

Ishallarna har strukits från förslaget och detaljplanen kommer endast att möjliggöra för en idrottshall, tennishallen. Detta innebär att trafikflöden i området inte påverkas i samma omfattning som när ishallar också var en del av detaljplanen.

Fastigheterna norr om Gamla Landsvägen (kring Skurustugan) är privatägda, det vill säga att kommunen inte har rådighet över marken. Eftersom ett visst avstånd från Värmdöleden behöver hållas till ny byggnad skulle ytan vara för smal för ishallarna.

14. Nacka Miljövårdsråd

Ishallarna har inte varit på samråd

De båda ishallarna är ett helt nytt förslag som aldrig varit på samråd. Marken kommunen vill ta i anspråk för ishallarna skulle i huvudsak lämnas som naturmark enligt tidigare förslag. Att det rör sig om ett nytt ärende med mycket högre exploateringsgrad tydliggörs av att ärendebeteckningen nu är KFKS 2019/1136 istället för MSN 2015/94-214 som gällde enbart tennishallen. Detta rör sig inte om en mindre ändring av ett slag som kan göras mellan samråd och granskning eller mellan två granskningar. Nacka Miljövårdsråd anser därför att detaljplanen i den del som avser ishallarna måste avvisas eftersom den aldrig varit på samråd.

Betydande miljöpåverkan

Nacka Miljövårdsråd anser att dessa brutalt stora byggnadsvolymer angränsande till villaområden och naturreservat som tar en väsentlig del av det befintliga grönområdet i anspråk måste anses ha en betydande miljöpåverkan.

Helt fel placering för ishallar

Ishallarna väntas dagtid främst användas av skolungdomar. Denna plats är helt fel placering, långt från gymnasier och med dålig kollektivtrafik. För att kunna användas under en gymnastiklektion måste ishallen ligga nära skolan, den uppenbara placeringen för ishallar är därför Järlahöjden.

Buller och stök

Naturreservatet riskerar att utsättas för betydande bullerstörningar från fläktar och kompressorer i anläggningarna. I synnerhet ungdomar som anländer lagvis till ishallarna kan medföra att området drabbas av buller, höga rop och stök.

Entré till naturreservat

Platsen är idag en viktig entré till Nyckelvikens naturreservat. Miljövårdsrådet finner det synnerligen olämpligt att på detta sätt blockera den existerande entrén. Det område som utnyttjas borde ha ingått i reservatet men undantogs vid reservatsbildningen därför att det ligger för nära motorvägen. Besökare till reservatet skulle

tvingas passera ett trångt område med mycket bilar mellan de mycket stora volymer som hallarna utgör.

Detaljplanen förutsätter att man delvis blockerar inte bara gångvägen in i reservatet utan även den löparslinga som finns i reservatet, som även den måste anläggas i ny sträckning. Det senare verkar förbisett i planbeskrivningen. I handlingarna står på flera ställen att det är en gång- och cykelstig som ska anläggas, stigen ansluter emellertid till ett existerande spår för löpare, typ sågspånsstig, som även används som promenadstråk. Cykling kan vara tillåten här men de stigar som är anlagda som cykelvägar mot Nyckelviken är Eric Ericssons stig från Skogsstigen och Ivar Åkerfeldts stig från Bråvallavägen. De nyanlagda stigarna bör således främst ses som gångstigar, givetvis lämpliga för barnvagnar och framkomliga för cyklister medan mopeder och andra motordrivna fordon givetvis måste vara förbjudna där.

Det är väsentligt att nya gångvägar anläggs innan nuvarande stigar blockeras av ett eventuellt bygge.

För nära tomtgräns, d.v.s. reservatet

Den västra delen av tennishallen kräver omfattande sprängning. Både hallens huvudkropp och den mindre utbyggnaden på norra sidan ligger alldeles för nära tomtgräns, bara cirka 1 meter, särskilt allvarligt är att tomtgrannen är ett naturreservat som inte får skadas. Mellan byggnaden och tomtgränsen ska en dränering anläggas. Byggnadens bottenplatta kommer att ligga långt under nuvarande marknivå.

Miljövårdsrådet drar därför slutsatsen att det troligen är omöjligt att genomföra detta bygge med nuvarande plan utan att naturreservatet skadas. Byggnaden måste därför flyttas flera meter bort från tomtgränsen, något som alltid brukar gälla när man bygger friliggande byggnader.

Om bygget blir av är det väsentligt att noggrant se till att naturreservatet inte skadas under byggtiden. Det är uppenbart att även om man lyckas undvika att skada reservatet under byggtiden kommer en så närbelägen byggnad skada reservatet permanent.

Höga naturvärden

Naturvärdesutredningen visar att området som skulle tas i anspråk har höga naturvärden med bland annat ett tjugotal tallar över 200 år gamla som är särskilt skyddsvärda. Platsens höga naturvärde visas även av att den fridlysta orkidén skogsknipprot växer på platsen, att försöka flytta denna till annan plats är att betrakta som ett vanskligt företag med stor risk att misslyckas.

De stora hallbyggnaderna här skulle störa spridningskorridorerna mellan Nyckelviken, Skuruparken och Tollare.

Ishall blockerar gångstig

Genom planområdet går en viktig men icke anlagd gångstig från Bråvallavägen söderut över ängsmark och uppför en backe till Ektorpsvägen. Stigen är utsatt på plankartan, ishallen närmast Ektorpsvägen kommer att blockera stigen. Denna stig

är en viktig gångväg för boende på Bråvallavägen och norr därom mot Ektorps centrum. Om ishallen byggs är det väsentligt att se till att en motsvarande gångpassage kan upprättas, en ny gångväg kommer rimligen att bli brant och betydligt sämre än den nuvarande stigen.

Allmänhetens tillgång till anläggningen

Miljövårdsrådet förutsätter att ytorna utomhus förblir allmäntillgängliga. Vidare antar rådet att den kaféverksamhet som planeras kommer att hållas öppen för allmänheten.

Parkering

Miljövårdsrådet anser att området planerats med alldeles för mycket parkering, ett 40-tal platser totalt borde vara tillräckligt för tennishallen. De som spelar tennis bör i de flesta fall kunna ta sig till platsen till fots, med cykel eller buss.

Miljövårdsrådet rekommenderar att parkeringen avgiftsbeläggs. Om parkeringen är fri kan förmodas att parkeringen kommer att missbrukas som parkering för närboende, till exempel för boende i de studentbostäder som byggts söder om Värmdöleden. Att ha parkering för bortalagens bussar på andra sidan Ektorpsvägen är en dålig nödlösning.

Kablar

Ett par telekablar löper genom området under den existerande stigen i öst-västlig riktning. En andra kabel lades ned i kabelschaktet omkring 1960.

Slutsats

Miljövårdsrådet anser att anläggningarna skulle utgöra en betydande miljöpåverkan och är tänkta att placeras på en plats som av allmänheten uppfattas som en naturlig del av Nyckelvikens naturreservat, även om marken undantogs vid reservatsbildningen. Hallarna blockerar en naturlig entré till reservatet. Miljövårdsrådet anser därför placeringen av idrottshallarna synnerligen olämplig och anser att platsen med sina höga naturvärden och skyddsvärda orkidéer och träd måste lämnas obebyggd som en viktig entré till naturreservatet.

Planenhetens kommentar. Vad gäller lokalisering, parkering och kollektivtrafik, planprocess/Formalia/MKB se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

På plankartan finns en bestämmelse som reglerar buller från yttre installationer såsom fläktar i syfte att förhindra störningar för de boende i närheten. Den bullerutredning som tagits fram till det reviderade planförslaget utan ishallar visar att bullernivåer från exempelvis padelslag kommer att dämpas av hallens fasader till sådan omfattning att de inte blir störande för bostäder vid Bråvallavägen. Idrottare och andra besökare som kommer till hallarna räknas inte som störningar. Eftersom de som ska till hallen framför allt kommer dit via Ektorpsvägen bedöms inte naturreservatet påverkas i någon större omfattning.

Varken gångvägen till naturreservatet, entrén till detta eller löparslingan i reservatet kommer att blockeras. En ny gångstig från Ektorpsvägen in till reservatet kommer, i det justerade förslaget utan ishall, att anordnas inom allmän plats – natur något längre norrut än befintlig

stig. Löparslingan i reservatet kommer att få en ny sträckning inne i reservatet. Gångstigen från Bråvallavägen till Ektorpsvägen kommer att finnas kvar.

Hur befintliga och tillkommande gångstigar, gångvägar, gångbanor, cykelstigar/vägar/banor benämns i planbeskrivningen ses över till granskning 3 så att det blir korrekt.

Den nya gångstigen ska, om möjligt, anordnas innan tennishallen och dess parkering uppförs och befintlig gångstig tas bort.

Vid den punkt där byggrätten ligger närmast reservatet, vad gäller tennishallen, är avståndet två meter. Detta avstånd är mycket kort, och det kommer att kräva stor varsamhet vid utbyggnaden så att inte intrång görs i reservatet som påverkar framför allt intilliggande träd. I naturreservatets gräns kommer vid genomförandet staket ställas upp som förhindrar intrång. Dock är det svårt att undvika att träd inom reservatet som står väldigt nära gränsen riskerar att dö, detta eftersom rötterna breder ut sig under mark.

För att kunna tillskapa en buffertzona mellan planområdet och hela reservatsgränsen skulle föreslagen tennishall behöva flyttas närmare Värmdöleden. Detta är inte möjligt. Till Värmdöleden krävs ett visst avstånd på grund av risk, och tennishallen har placerats så nära som möjligt. Själva hallen kan inte minska i bredd eftersom detta mått styrs av tennisbanornas längd. I framtagandet av detaljplanen har avståndet till reservatsgränsen gjorts så långt som möjligt. Planenheten är dock medveten om den problematik som föreligger.

Kommunen har tillsammans med Länsstyrelsen gjort bedömningen att det är möjligt att flytta skogsknipproten. Kommunen har undersökt biotoper i Nyckelvikens naturreservat och funnit platser med likartade ståndortsfaktorer som på platserna där orkidéerna växer dag. Kommunen har mycket god kompetens vad gäller hantering av växter samt en kunnig förvaltare på plats i Nyckelviken. Kommunen har därför möjligheter till kontinuerlig tillsyn under flytt och etablering.

Spridningskorridoren påverkas negativt, vilket också redovisas i miljöredovisningen som är underlag till planförslaget.

Naturområdet i norr och nordväst kommer att vara allmän plats. Övrig mark kommer att vara kvartersmark, men kommer till största delen att vara allmäntillgängliga eftersom de inte stängslas in.

Planenheten känner till att det löper äldre telekablar under området.

15. Naturskyddsföreningen Nacka

Sammanfattning

- Planarbetet måste starta om med nytt samråd och med utökat planförfarande
- Planen innebär en betydande miljöpåverkan
- Fel lokalisering för denna typ av verksamhet, planen bidrar till ökad biltrafik
- Planen innebär ytterligare förlust av värdefull naturmark och försämrade spridningsmöjligheter för djur och växter
- Påverkan på rekreativvärdena i Nyckelvikens naturreservat tas inte på tillräckligt stort allvar

Val av planförfarande

Planen hanteras med standardförfarande vilket innebär att planen anses stämma överens med översiktsplanen, att den är förenlig med länsstyrelsens granskningsyttrande av översiktsplanen och att planen inte har ett betydande allmänintresse. Vi menar att planen har ett betydande allmänintresse då området som berörs har höga naturvärden och är en entré till Nyckelvikens naturreservat. Även löparslingan ”gula spåret” berörs av planen. Planen kommer också att innebära en stor störning i naturreservatet. Vi menar att detta är tillräckligt för att planen ska anses ha ett betydande allmänintresse och hanteras med utökat planförfarande.

Detaljplanen innebär en betydande miljöpåverkan

Med tanke på den utökade exploateringen alldeles intill ett naturreservat, de ökade trafikmängder som planen genererar och de ökade problemen med dagvattenhanteringen planen innebär anser vi att planen bör anses ha en betydande miljöpåverkan och att en miljöbedömning borde göras.

Nytt samråd behövs

Detaljplanen har ändrats radikalt sedan samråd och granskning. Exploateringsområdet har utökats med naturmark som i tidigare planförslag i stort skulle lämnas orört. Ändringen är inte av det slag som normalt sker mellan samråd och granskning. Planen har dessutom fått ny ärendebeteckning vilket tydligt signalerar att det är ett nytt planförslag.

Felaktig lokalisering av verksamheten

Att lägga idrottshallar som ska användas av ett stort antal människor både dagtid och kvällstid i ett dåligt kollektivtrafikläge är inte en bra planering. Under dagtid kommer hallarna mest att användas av skolungdomar och de borde rimligen placeras nära skolor istället. Med andra ord borde de placeras i Järlahöjden. För att klara klimatkrisen behöver vi planera för ett transportsnålt samhälle. I miljöredovisningen sägs att det ”finns förutsättningar för att besökarna kommer använda mer hållbara transportmedel än bilar.” Det kan man förvisso säga men frågan är om det här är den bästa placeringen av idrottshallar? En mer central placering skulle rimligen göra att biltrafiken inte ökar på samma sätt som den riskerar göra nu. Har några sådana analyser gjorts i planarbetet?

Området har höga naturvärden

Området som föreslås exploateras har höga naturvärden och är, ekologiskt sett, en del av Nyckelvikens naturreservat. Det är till och med så att enligt den tidigare naturvärdesinventeringen har det nu aktuella området högre naturvärden än den angränsande delen av naturreservatet.

De olika inventeringarna visar tydligt på områdets värden med ett antal naturvårdsarter och viktiga strukturer som gamla träd och död ved. Vi instämmer i det som står i miljöredovisningen, att ”vid ett genomförande av planen är det svårt att bibehålla de höga naturvärdena eller kompensera för de stora biologiska och ekologiska förlusterna.”

Ett genomförande av detaljplanen riskerar också att negativt påverka Nyckelvikens naturreservat med tanke på att förslaget innebär exploatering, och därmed schaktning med mera dikt an reservatsgränsen. Att det inte skulle innebära påverkan på reservatet genom att träd tar skada är orealistiskt.

Vi instämmer i Länsstyrelsens yttrande att ”Länsstyrelsen anser dock att den föreslagna kompensationsåtgärden långt ifrån kompenserar för de höga naturvärden som förloras om planen genomförs i sin nuvarande utformning.” Då ska man komma ihåg att det gällde den tidigare tennishallen, nu är det fråga om en mycket större exploatering av värdefull naturmark.

Om planen genomförs är det givetvis viktigt att de föreslagna åtgärderna, som att lägga ut död ved från nedsågade träd i planområdet i naturreservatet för att öka mängden död ved där, verkligen genomförs. Det kan inte kompensera för förlusten av naturmark men det kan åtminstone mildra effekterna på den biologiska mångfalden.

Färligt resonemang om konsekvenser för miljön

I planbeskrivningen hävdas att ”Konsekvenserna blir dock mindre när planområdet sätts i ett större sammanhang dels eftersom det utgör en mindre del i ett större landskapsobjekt (Nyckelvikens naturreservat, där planområdet ligger utanför reservatsgränsen), dels eftersom det då tydliggörs att livsmiljöer för tretåig hackspett och skogsknipprot finns representerade på fler platser inom kommunen och länet.”

Detta resonemang är mycket problematiskt eftersom allt alltid kan sättas i ett större sammanhang och då framstå som ett mindre problem. Men de miljöproblem vi ser orsakas framför allt genom en mängd mindre utsläpp/exploateringar med mera som var för sig kan ses som små i ett större sammanhang. När det gäller förlust av biologisk mångfald är det just fragmentering av livsmiljöer som är det stora hotet. Varje enskild exploatering kan anses vara försumbar var för sig, men den sammanlagda effekten av alla exploateringar, till exempel på Sicklaön, leder till förlust av biologisk mångfald, ökade föroreningshalter och utsläpp, ökade bullernivåer och en ökad sårbarhet och försämrade möjligheter för ekosystemen att leverera de ekosystemtjänster som vi alla är beroende av för att kunna leva ett hälsosamt liv.

Planen minskar rekreativvärdena i Nyckelvikens naturreservat

I miljöredovisningen sägs att området ”fungerar på grund av bullerstörning - mer som en buffertzona mellan Värmdöleden och reservatet än ett attraktivt rekreativområde.” Även om området är bullerstört är det en felaktig slutsats att planförslaget inte ger en mycket negativ påverkan på rekreativvärdena i denna del av Nyckelvikens naturreservat. Skog med trafikbuller är trots allt bättre än ingen skog alls.

Enligt miljöredovisningen kommer de planerade byggnaderna ”innebära något positivt för bullernivåerna i närområdet eftersom de skärmar av mot bullret från Värmdöleden. Med tanke på att byggnaderna läggs i anslutning till reservatet och att en av entréerna till reservatet går genom detaljplaneområdet, är det ändå viktigt att

planera fläktar och annat som kan bullra så att det inte stör inne i naturreservatet.” Samtidigt sägs det också att ”Det är inte belyst under planarbetets gång om några bulleralstrande fläktar eller liknande kommer anläggas vid byggnaderna.”

Med andra ord vet vi inte hur fläktar med mera planeras och hur det faktiskt kommer att påverka bullernivåerna i reservatet. Detta borde rimligen planeras och skrivas in i planhandlingarna att fläktar och liknande inte ska ge upphov till störningar i naturreservatet. Än en gång använder sig Nacka kommun av argumentet att bygga bort buller i naturområden genom att bygga bort delar av själva naturområdet. Det är inte seriöst. Bullret från Värmdöleden, vilket är ett stort problem, borde istället åtgärdas med bullerplank och på sikt genom åtgärder vid källan, det vill säga minskad trafik.

De stora hallbyggnaderna kommer att utgöra stor negativ inverkan på upplevelsevärdena i denna del av Nyckelvikens naturreservat. Den visuella påverkan kommer att sträcka sig långt in i reservatet och därmed påverka reservatets syfte negativt.

Planenhetens kommentar: Vad gäller lokalisering, kollektivtrafik och trafikflöden, planprocess/Formalia/MBK se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

Avståndet från föreslagen idrottshall och gränsen till naturreservatet är mycket kort, och det kommer att kräva stor varsamhet vid utbyggnaden så att inte intrång görs i reservatet som påverkar framför allt intilliggande träd. I naturreservatets gräns kommer vid genomförandet staket ställas upp som förhindrar intrång. Dock är det svårt att undvika att träd inom reservatet som står väldigt nära gränsen riskerar att dö, detta eftersom rötterna breder ut sig under mark.

Spridningskorridoren påverkas negativt, vilket också redovisas i miljöredovisningen som är underlag till planförslaget.

Kommunen äger och förvaltar närliggande naturområden, som är förhållandevis stora. Kommunen har alltså egen rådighet att vidta habitatförstärkande åtgärder inom ramen för kommunala mål om biologisk mångfald samt med hjälp av i budget avsatta medel.

Sett till enbart planområdet blir konsekvenserna på naturmiljön naturligtvis stora eftersom en stor del av den kommer att ersättas av en byggnad. I en konsekvensanalys måste dock påverkan i ett större sammanhang analyseras, vilket har gjorts. Den ianspråktagna ytan är i det större sammanhanget relativt litet och ligger i utkanten av ett större sammanhängande naturområde. Ett genomförande av detaljplanen har därför bedömts ha relativt liten påverkan på naturmiljön i det större sammanhanget. För att kompensera för de negativa konsekvenserna lokalt har förslag till kompensationsåtgärder tagits fram. Genom att ishällarna har tagits bort från planförslaget blir situationen något bättre, sett till konsekvenser på naturmiljön. Mot norr och väster föreslås nu en skyddszon som planläggs som allmän plats – Natur, där befintliga träd ska finnas kvar.

Även om det idag inte är belyst om bulleralstrande fläktar kommer att finnas eller ej, finns på plankartan en bestämmelse som reglerar buller från yttre installationer såsom fläktar i syfte att förhindra störningar för de boende i närheten.

Syftet med detaljplanen är inte att bygga bort buller i naturområdet. Konsekvensen blir dock att bullersituationen förbättras norr om idrottshallen.

Den förslagna tennishallen kommer att vara synlig från naturreservatet. För att minska påverkan finns utformningsbestämmelser på plankartan som bland annat innebär att hallen ska ha fasader i dova naturnära kulörer.

16. Nacka hembygdsförening

Som framhålls i förslaget har det aktuella området ”generellt höga naturvärden och en rik flora och fauna med flera rödlistade arter samt andra naturvårdsarter som indikerar värdefulla skogsmiljöer. De biologiska värdena är höga och området har en ekologiskt viktig roll i ett landskapsperspektiv. Området har en viss funktion som spridningskorridor för främst det nordsydliga lövskogssambandet”. Som framgår av naturvärdesinventeringen har en stor del av området högt naturvärde.

Vidare framhålls att ”områdets ställvis höga skogliga värden är, i ett större geografiskt sammanhang, beroende av omgivande landskap och bidrar till en fungerande spridningsbiologi för många arter. Skogen är på stora delar av Sicklaön starkt fragmenterad varför förekomsten av större sammanhängande skogsområden kan antas ha stor vikt för landskapsekologiska funktioner. Planområdet är beläget i ett spridningssamband mellan Skuruparken och Nyckelvikens naturreservat. Ett genomförande av planförslaget innebär en negativ påverkan för de biologiska spridningsmöjligheterna för denna del av Sicklaön”.

Att förslaget trots påvisade konsekvenser på naturvärdena ändå läggs fram beror bland annat på att kommunen har gjort en ”sammanvägd bedömning” av olika intressen. Hur denna sammanvägning har gjorts framgår inte särskilt tydligt. Höga naturvärden får helt enkelt stryka på foten för att kommunen anser att det är mer angeläget att bygga idrottshallar. Visserligen föreslås vissa kompensationsåtgärder, men enligt länsstyrelsen kompenseras dessa åtgärder ”långt ifrån” för de höga naturvärden som förloras om planen genomförs. Länsstyrelsen har tidigare framhållit att ”planområdet utgör en viktig spridningskorridor och att ett genomförande av planförslaget riskerar att den gröna infrastrukturen fragmenteras”.

Nacka hembygdsförening instämmer i den av Nacka miljövårdsråds tidigare framförda uppfattningen ”att anläggningen är tänkt att placeras på en plats som av allmänheten uppfattas som en naturlig del av Nyckelvikens naturreservat, även om marken närmast motorvägen undantogs vid reservatsbildningen. Den [dvs. anläggningen] blockerar en naturlig entré till reservatet”.

Förslaget att placera idrottshallarna på den begränsade ytan mellan motorvägen och naturreservatet ger intryck av att kommunen har försökt få in alltför mycket på en begränsad yta. Det finns risk för att övergången mellan området och naturreservatet kommer att bli alltför markerad och att området med idrottshallarna inte kommer att möta naturreservatet på ett bra sätt.

I likhet med vad Nacka miljövrådsråd anfört i tidigare granskning anser Nacka hembygdsförening att placeringen av idrottshallarna är olämplig och att platsen med generellt höga naturvärden, skyddsvärda träd, en rik flora och fauna med flera rödlistade arter samt andra naturvårdsarter som indikerar värdefulla skogsmiljöer, bör lämnas obebyggd.

Planenhetens kommentar: Vad gäller lokalisering se under ”Återkommande synpunkter” ovan. Förslaget med endast en tennishall innebär att konsekvenserna på naturmiljön blir något mindre jämfört med tidigare, även om en stor del av naturmarken kommer att försvinna. Till den nya granskningen har en skyddszon som planläggs som allmän plats – natur tillkommit mot norr och nordväst. Syftet med detta är dels att bevara delar av naturmiljön, dels motverka att träd inom naturreservatet och befintlig fastighet i norr påverkas.

Inkomna synpunkter från fastighetsägare utanför planområdet

17. ”NACKABOR” [framkommer ej hur många] anser att det nya planförslaget att flytta ishallar till Ektorp/Skuru är ett väldigt upprörande och dåligt förslag. Stora negativa konsekvenser för hälsa och idrott, natur och boende i närområdet.

Sammantaget av alla dokument som ni skrivit är att detta är bra och att i stort sett inga konsekvenser finns - tycker ni - tjänstemän och allianspartier. Det är så amatörmässigt utfört att man blir ledsen och besviken som nackabo.

Idrotten betyder enormt mycket för nackaborna, och ishallarna måste finnas kvar centralt på Sicklaön, så att även barn och vuxna i Sickla, Henkan, Finnboda, Kvarnholmen har nära till träning och allmis [allmänhetens åktid i ishallarna]. Och att skolor på Västra Sicklaön och centrala Nacka har nära till ishallar för idrott.

Kommunen kan väl ändå inte ha Barkarbystaden som någon favorit som ni vill efterlikna. Endast bostäder och handel och ett enormt trafik kaos. Nackaborna vill ha en kommun där det är nära till idrott, kultur och natur.

Vi vill inte ha en stadspark i Nacka (nära t-bana) som på något sätt ska ta över knarkhandeln från Kungsträdgården i Stockholm. Idag är Kungsträdgården slutstation för blå t-banan och i framtiden blir det Nacka station. Vi ska inte bidra med mer knark till Nackas barn och unga. Det är riktigt illa som det är.

Satsa på idrotten istället - gör Nacka IP till något unikt i Nacka stad.

Innan valet 2018 lovade M, L, C & KD att ishallarna skulle återbyggas på Järlahöjden längs med Värmdöleden. Ni sviker era väljare. Snart är det val igen - ni bör ha med er följande; förtroende är något man förtjänar.

Ett allvarligt fel i denna detaljplan är att ishallarna inte varit på samråd, då det endast från början innefattade en tennishall. Nacka kommun har inte följt Plan- och bygglag (2010:900) 5 kap 11, 12§§.

Ingen barnkonsekvensanalys (BKA) (barn och ungas perspektiv) och ingen miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Barnkonsekvensanalys

Denna detaljplan ger direkta och påtagliga konsekvenser för barn och unga och då ska en BKA utföras - speciellt och i synnerhet när man vill vara bäst på att vara kommun. BKA är en metod för att pröva och systematiskt redovisa att barns bästa har tagits i beaktande genom att fastställa ett orsakssamband - tänka efter före och pröva vad som är bäst för barnen. Barnkonventionen är svensk lag och gäller från 1 januari 2020. Syftet med lagen är att barnrättsperspektivet ska få större genomslag i praktiken. Enligt artikel 12 i FN:s konvention om barnets rättigheter har varje barn rätt till delaktighet och inflytande i alla frågor som rör barnet. Artikel 3: Bedöma och beakta barnets bästa. Att flytta ishallar från Nacka Sportcentrum (Järlahöjden) är inte ett steg mot en barnvänligare stad.

När i processen ska kommunen ta hänsyn till barn och ungas synpunkter? Vad har Nacka kommun för strategi för att förverkliga barnets rättigheter? Sammanhållen stad - rörelsemönster, kopplingar och samband, kunna gå och cykla mellan skola och idrott, trygghet. Samspel - platser för möten, idrott, kultur, geografisk rörlighet, trygghet, Vardagsliv - tillgänglighet till; skola, förskola, kollektivtrafik T-bana, bussar, Nacka Forum, trygghet. Nacka kommun följer ej Barnkonventionen i samhällsplaneringen - mycket anmärkningsvärt.

Barn och unga vill ha kvar Nacka IP på Järlahöjden nära skolor och bra kommunikationer. Kvarnholmsförbindelsen byggdes just av den anledningen - nära till skolor och idrott för barn och unga som bor på västra Sicklaön (Henkan, Finnboda och Kvarnholmen).

Ishallarna används av föreningar, skolor och Nackabor. Många barn som idrottar på Nacka IP går i skolor som ligger på Järlahöjden, Kvarnholmen, Nacka Strand, Jarlaberg, Sickla osv. Om vi inte ska använda bilen i den nya staden (nära och nyskapande) måste välfärdsfastigheter finnas centralt nära bra kommunikationer - typ tunnelbana, bussar, Saltsjöbanan, SL-båtar.

Miljökonsekvensbeskrivning

Denna detaljplan har en betydande miljöpåverkan - höga naturvärden - höga buller- och partikelhalter från Värmdöleden väg 222 samt stor ökning av trafik på Ektorpsvägen/Skurusundsvägen och Kristinedalsvägen. Att barn och unga som är extra känsliga för luftföroreningar ska behöva utsättas för höga halter av partiklar är helt förkastligt. Då mycket av uppvärmning sker utomhus är detta väldigt allvarligt då ishallen ska byggas i direkt anslutning till motorvägen. Att vintertid i mörker, kanske mycket snö och is, ge sig ut i Nyckelvikens naturreservat (ingen belysning) för uppvärmning innan träning och match är inte ett alternativ. Här ser vi vikten av att fortsättningsvis behålla ishallarna på Nacka IP och använda idrottsytor typ löparbana som finns på Nacka IP. Personer som vistas utomhus inom idrottsområdet närmast väg 222 är oskyddade i planförslagets nuvarande utformning. Kommunen behöver förtydliga att personer som vistas på denna yta är skyddade från riskerna förknippade med väg 222. Barn är mer känsliga än vuxna eftersom deras lungor inte är färdigtvecklade.

Nacka kommun skriver i "Program för centrala Nacka": Värmdöleden är primärled för farligt gods. Vid planering av bebyggelse måste risken för olyckor beaktas. Länsstyrelsen i Stockholms län har rekommendationer kring minsta avstånd mellan bebyggelse och vägar med transporter av farligt gods. Om det ändå finns starka intressen att uppföra ny bebyggelse nära en transportled för farligt gods krävs att en detaljerad riskanalys tas fram och ligger till grund både för beslut om lämpligheten av bebyggelsen och vilka åtgärder som behövs för att risknivån ska vara acceptabel.

Ishall energi

Ishallar kräver stora mängder energi. Då Nacka simhall också ska rivras är det väl klokt att bygga ishallarna jämte ny simhall och på så sätt använda energin på bästa sätt - och inte minst våra skattepengar. I simhallar går den största delen av anläggningens energi åt till uppvärmning av hall och vatten. Med den nya CO2-tekniken i en ishall skulle ett kombinerat kyl- och värmesystem kunna sammanföra en sim- och ishall vilket ger möjligheten till att spara stora mängder av energi. Vid studier som gjorts för en sådan lösning har man kunnat mäta att 90 % av en simhalls värmebehov skulle kunna täckas med överbliven värme från ishallen.

EU har satt upp bestämmelser gällande nybyggnation som säger att "... alla nya byggnader som används eller ägs av en myndighet ska vara nära-noll-energibyggnader senaste 31 december 2018 ...".

Riksdagen har satt upp ett mål om att den totala energianvändningen per uppvärmd areaenhet ska minska med 50 % till år 2050 med utgångspunkt från energianvändningen 1995. (Regeringen, 2014).

På pappret skriver Nacka kommun att kommunen värnar hållbar utveckling - denna detaljplan visar det motsatta. Hur skiljer sig investeringskostnad, driftkostnad och servicekostnad av att bygga nytt på Nacka IP jämfört med Ektorp/Skuru?

Ishallar storlek

Nacka kommun skriver: Hallarnas yttermått planeras utifrån mått och riktlinjer i Svenska Ishockeyförbundets dokument "Bygga ishall" och ska motsvara en träningshall med yttermått 65x36 meter och en publik ishall med yttermått 65x50 meter. En isyta är 60x30 meter och ett ishallsrum är ca 68x38 meter. Utöver detta ska läktare, omklädningsrum, domarrum, sjukvårdsrum, gym, kansli, café, rum för ismaskin, vaktmästeri etcetera rymmas. Hur ska detta få plats i byggnaderna?

Vaktmästare/personal

Vaktmästarna har ett bra samarbete med varandra på Nacka IP (olika idrotter), positiva synergieffekter går förlorade när man splittrar idrotterna på Nacka IP. Har frågat vad vaktmästarna tycker?

Parkering

Marken i Ektorp/Skuru/Nyckelvikens naturreservat är inte gjord för ishallar. Parkeringsutredningen talar sitt tydliga språk. För få parkeringsplatser, 99 räcker inte till, det kommer bli parkeringskaos på kvällar och helger. I ishallarna pågår träning

från 16 - 23 vardagar. På helger 8 - 21. Det genererar mycket trafik - speciellt om kommunikationer är dåliga - då tar man bilen. Huvudsäsong för issporter är oktober till april, då använder man inte cykel som färdmedel.

Planenhetens kommentar. Vad gäller lokalisering, parkering och kollektivtrafik, planprocess/formalia/MKB se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

Eftersom ishallar inte längre är aktuellt på platsen har inte de synpunkter som rör enbart ishallarna bemötts.

Eftersom ishallarna inte längre är aktuella har detaljplanens omfattning och påverkan på omgivningen minskats. För barn och ungdomar skulle det ha varit svårare att ta sig till ishallarna utan bil, framför allt eftersom verksamheter som ishockey kräver mycket utrustning. Att ta sig till tennis- och padelhallen är ur detta perspektiv enklare. Det är möjligt att ha med sin utrustning på cykel eller gående. Planenheten anser inte att en separat barnkonsekvensanalys behöver tas fram.

Stadspark vid Nacka Forum är inte en fråga som behandlas i denna detaljplan.

Vad gäller farligt gods längs Värmdöleden har en riskanalys tagits fram som visar att föreslagen placering inte utgör en risk för dem som befinner sig i tennishallen.

Kvarnholmsförbindelsen byggdes främst för att Henriksdalskorsningen inte skulle bli överbelastad. Kvarnholmsförbindelsen fungerar som ett komplement till korsningen i Henriksdal. Det var en åtgärd som syftade till att sprida ut den tillkommande trafiken från en bebyggelse som skulle och hade tillskapats på nordvästra Sicklaön. Förbindelsen förbättrar kollektivtrafikens kopplingar till centrala Nacka och det kommunala och kommersiella utbud som finns där.

18. **Boende och besökare i Nyckelviksområdet (106 underskrifter)**

Undertecknade förordar att detaljplaneförslaget i sin helhet avvisas. Platsen är helt olämplig för den föreslagna verksamheten. Naturmark med högt naturvärde skadas/exploateras. Skalan på byggnaderna och omfattningen på byggrätten är helt främmande för platsen. Den planerade verksamhetens påverkan och inte minst den trafikbelastning som alstras, är oacceptabel för närområdet.

Kommunen uppmanas att finna annan lokalisering som inte innehåller ovanstående väsentliga nackdelar. Stöd för ovanstående uppfattning återfinns i bilaga vilken signerats av 106 boende i Nacka och besökare i Nyckelviksområdet.

Planförslaget ej samstämmigt med översiktsplanen

På kommunens hemsida redovisas en kartbild tillhörig översiktsplanen. Där kan utläsas att huvuddelen av det aktuella planområdet ligger inom det översiktsplanen anger som ”gles samlad bebyggelse”. Den byggrätt som nu redovisas i planförslaget är av helt annat slag. Alltför storskalig och på platsen ett helt främmande inslag. Planförslaget har inte visat att dessa motstridiga egenskaper kan förenas.

I planen anges att ”samband i grönstrukturen bör beaktas”. Någon sådan ambition kan inte återfinnas i förslaget. Planen motverkar direkt ett sådant samband. Och just det faktum att sambandet redan är svagt gör det ytterligare angeläget att tillvarata den frågan. Planförslaget hade behövt utreda frågan ytterligare och visa på konsekvenserna.

Gestaltungsfrågor

Föreslagen lokalisering av byggrätter är illa anpassad också från ett stadsbyggnads- och gestaltungs-perspektiv.

Om kommunen skulle ha planer på att exproprierar villakvarteren för att där uppföra högresta flerbostadshus skulle man möjligen kunna urskilja en gestaltungs-mässig idé med ishallens placering och skala. Någon sådan önskan från kommunens sida finns inte redovisad.

Längs Ektorpsvägen söder om väg 222 finner man sammanhängande kvarter med flerbostadshus huvudsakligen 3 våningar upp till 7 – 8 våningar. I intilliggande kvarter finns också Nacka Sjukhus, även den en storskalig byggnad. Norr om väg 222 öppnar sig längs Ektorpsvägen ett helt annat bebyggelseslandskap. Här finns markbostäder vilka ligger inbäddade i grönska. Småskaligt och terränganpassat. Intill ligger orörd naturmark.

Föreslagna hallbyggnader är främmande element i den här stadsdelen och genom sin storlek och slutna karaktär uppenbart lokaliserade till fel plats. Platsens förutsättningar är inte omhändertagna utan tvärtom gör man våld på dessa. Planförslaget bör därför avvisas.

Byggrätter och höjder

För tennishallen innebär planen en tillåten höjd på cirka 14 meter (+54,5) och lokalt tillåts höjden 16,5 meter (+56,5). Utöver dessa höjder tillåts ventilationshuvor, hisstoppar och andra tekniska anordningar överskrida dessa höjder. Ishallen tillåts i planen få en plushöjd på +53,0. Detta innebär en tillåten fasadhöjd mot norr på cirka 23 meter. Det som anges i planbeskrivningen om att denna höjd ska ”trappas ner mot norr” är ett ytterligt svagt stöd i planen då även en nedtrappning på till exempel endast 1 meter också kan anses vara en nedtrappning och således formellt uppfyller planens krav i det avseendet.

De två redovisade hallbyggnaderna representerar tillsammans en byggnadsvolym på ca 17 000 kubikmeter. Volymen på ett normalstort radhus/villa är ca 400 - 600 kubikmeter. Det betyder att de två hallbyggnaderna tillsammans motsvarar mer än 250 villor/radhus tätt sammanpackade och travade på varandra till två kompakta volymer. Det blir två, mot omgivningen, i det närmaste helt slutna huskroppar.

Planförslaget har inte kunnat visa att detta ger en i sammanhanget god bebyggelsemiljö. Förslaget bör därför avvisas.

Miljökonsekvenser. Värdefull naturmark spolieras

I planbeskrivningen anges att ”Området har generellt höga naturvärden och en rik flora och fauna med flera rödlistade arter samt andra naturvårdsarter som indikerar

värdefulla skogsmiljöer”. Likaså att: ”...området har en ekologiskt viktig roll i ett landskapsperspektiv”.

Vid ett genomförande konstateras i planbeskrivningen att: ”Konsekvenserna för naturmiljön är negativa framför allt för själva planområdet”. När kommunen sen konkluderar att ”Konsekvenserna blir dock mindre när planområdet sätts i ett större sammanhang” är det illa underbyggt och ej heller förklarat i planbeskrivningen. Vad avses med ”större sammanhang”? Är det vad som sker i Sickla? Planförslaget anger motsättningar som inte finns! Att det eventuellt sker något ”bra” i en annan kommundel kan inte per automatik innebära att naturvärden behöver offras i denna del. Ett förtydligande är nödvändigt.

Inventering och utredning förefaller ofullständiga. En uppgift finns att inventering gjordes när planen hade en annan och mindre omfattning, stämmer detta? Finns en fullständig inventering av rödlistade arter? Om inte måste materialet utvidgas och uppdateras.

Kompensationsåtgärder. De i planen angivna kompensationsåtgärderna är obegripligt tafatta och uppväger på intet sätt de förluster som exploateringen medför!

Frågan om miljökonsekvenser är ofullständigt behandlad i planförslaget. Slutsats är att miljöpåverkan är betydande och skulle ha behövts utredas ytterligare!

Besökare i Nyckelviken

Nyckelviken har enligt mätningar cirka 400 000 årsbesökare. Under året har dessutom noterats cirka 60 % ökning vilken nu bedömts komma att kvarstå. Det innebär betydligt mer än 500 000 besök årligen! En avsevärd andel av dessa, skolklasser, pensionärer, barnfamiljer, motionärer, hundägare med flera nyttjar idag det gula spår som leder genom aktuellt område och vidare i slinga inom reservatet. En ”ny och flyttat naturstig” som planeras gå intill en 14 meter hög och 150 meter lång byggnad förtar tveklöst naturupplevelsen! Dessutom sträcker sig hallbyggnadens visuella påverkan ytterligare säkert 75 - 100 meter in i naturreservatet som därmed starkt påverkas. Förslaget är lika okänsligt mot den idag orörda naturmarken och reservatet som mot det stora antalet besökande som söker rekreation i orörd natur!

Den i planen beskrivna ”entrén” till reservatet planeras få en informationstavla. Det är uppenbart en alltför ringa kompensation till den naturmark som förloras! Planen tar i ytterlig liten utsträckning hänsyn till dem som rör sig igenom berörd naturmark intill Nyckelviken. Planförslaget bör därför avvisas!

Trafik

Planförslaget innebär en ökad belastning på Ektorpsvägen liksom på intilliggande gator och vägar. Frågan är ofullständigt utredd. I planbeskrivningen anges det totala antalet parkeringsplatser till 72, vilket anses täcka behovet vid ordinarie verksamhet. Planen ger möjlighet till ytterligare 40 platser. Med tanke på ishockeyhallens tillkommande 1000 läktarplatser är det redovisade antalet parkeringsplatser fullständigt otillräckligt. En trolig effekt är att man får ”spontanparkering” på Ektorpsvägen och

intelligande gator. En helt orimlig lösning! Det ökade antalet trafikrörelser som kan förväntas när läktarplatserna ska fyllas har absolut en påverkan ner i Ektorps-rondellen och liksom på Värmdövägen. Planförslaget tar inte hänsyn till detta!

En annan fullt tänkbar och önskad effekt med lokaliseringen är mopedtrafik genom Nyckelviken. Då en del av ”upptagningsområdet” för de idrottande kan antas vara från bland annat Jarlaberg finns en befogad oro för att sådan trafik längs gula spåret fram till idrottshallarna. Detta har inte utretts. Trafikfrågorna behöver ytterligare utredas.

Övrigt

I händelse av fortsatt planarbete behöver, i överensstämmelse med 5 kap 7 § i PBL, arbetet göras om för att utföra relevanta inventeringar och insamla synpunkter för att därefter åter skickas på remiss i betydligt större omfattning än som nu skett.

Namninsamlingen gjordes under fem dagar och av de slumpvis tillfrågade ställde sig betydligt fler än 80% bakom uppropet. Man kan därför på goda grunder dra slutsatsen att det finns en stor och dold opinion mot den i planen föreslagna exploateringen.

Alternativ. Vi förstår behovet av idrottshallar. Men den lösning som planförslaget redovisar är av ovan angivna skäl inte acceptabel. Kommunen uppmanas därför att utreda alternativa lägen som ligger mer centralt, har goda kommunikationer, ligger i en bebyggelsestruktur som tillåter byggnader med redovisad volym, funktion och behov av tillgänglighet. Samlokalisering av tennishall och ishall kan inte vara ett krav. Mindre och fler (till exempel 3) tennishallar ökar också tillgängligheten och gör det möjligt att inordna i småskalig bebyggelse! Tänk om!

Planenhetens kommentar. Vad gäller lokalisering och trafikflöden, planprocess/formalia/MKB se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

I samband med att planområdet utökades för att inrymma även ishall gjordes även en ny naturvärdesinventering som omfattar hela det nya planområdet. Naturvärdesinventeringen var klar i augusti 2019. Även en fågelinventering har gjorts, vilken var klar i juli 2020. En litteraturstudie i kombination med analyser av geografiska data gällande tretåig hackspett togs fram under våren 2020.

Det var framför allt ishallarna som inte var anpassade till terrängen, vilket bland annat ledde till hög fasad mot norr. Till granskning 3 har ishallarna strukits och mot norr och nordväst har ett tio meter brett område planlagts som allmän plats – Natur i syfte att dels kunna bevara fler träd, dels skapa en skyddszon mot naturreservatet. Tennishallen har även flyttats längre österut där marknivåerna är något jämnare. Det innebär att en större del natur kan sparas längs Värmdöleden och att mindre berg behöver sprängas bort.

Sett till enbart planområdet blir konsekvenserna på naturmiljön naturligtvis stora eftersom en stor del av den kommer att ersättas av en byggnad. I en konsekvensanalys måste dock påverkan i ett större sammanhang analyseras, vilket har gjorts. Den ianspråktagna ytan är i det större sammanhanget relativt litet och ligger i utkanten av ett större sammanhängande

naturområde. Ett genomförande av detaljplanen har därför bedömts ha relativt liten påverkan på naturmiljön i det större sammanhanget. För att kompensera för de negativa konsekvenserna lokalt har förslag till kompensationsåtgärder tagits fram. Genom att ishallarna har tagits bort från planförslaget blir situationen något bättre, sett till konsekvenser på naturmiljön.

Den föreslagna tennishallen kommer att synas från reservatet. För att minska den visuella effekten finns utformningsbestämmelse på plankartan. Dessa säger bland annat att byggnaden ska anpassas till sin placering invid naturreservatet, och att fasader ska utföras i dova naturnära kulörer som inte är reflekterande.

Planenheten tar med sig synpunkten om mopedåkning genom naturreservatet, det är dock inte en fråga som regleras i detaljplanen.

19. **Privatperson 1 och 2** menar att det inte är acceptabelt att förlägga två ishockeyhallar så att de kommer så nära bebyggelsen vid Bråvallavägen. Speciellt gäller det handikapphusen där de boende skulle bli mycket störda, i synnerhet under byggnationen, men även senare när ungdomar på väg till ishockey kommer från och till bilar som parkerar på Bråvallavägen.

Den datoranimerade flygbilden över motorväg och hallar ger en felaktig känsla av ishockeyhallarnas storlek. Att två stora ishockeyhallar tillsammans bara ser ut att vara hälften så stora som sex tennishallar är inte riktigt!

Att ta så mycket av den värdefulla skogen nära Ektorpsvägen känns inte alls bra för oss som under många år passerat där och in i skogen.

Förslaget med tennishall och två ishockeyhallar ger en groteskt stor byggnadsvolym på denna känsliga skogsnära plats – det räcker inte att måla hallarna i visst mönster.

Förslag till förbättring:

En bullerreducering i form av hus är positivt. Därför föreslår vi att tennisbanornas antal reduceras (från 6 till 4?) så att en ishockeyhall kan få plats att flyttas så den ligger nära och parallellt med motorvägen. Ytterligare ishockeyhallar bör placeras på annan plats i kommunen. Helst vill vi att inte någon ishockeyhall placeras här.

Om inte antalet tennisbanor kan minskas kanske tennishallen kan förskjutas västerut utefter motorvägen om gränsen för naturskyddsområdet inte överskrids. Om denna yta västerut är skyddad kan den bytas mot den oskyddade ytan där ishockeyhallarna nu föreslås ligga.

Vårt förslag innebär att man då behöver använda en stor del av undervåningarna till parkeringar (en kostnad man måste ta i detta läge). Endast platser för avlämning, korttidsstopp och handikapp behöver ske utomhus. Den stora utomhusparkeringen får inte plats enligt vårt förslag.

Vi har inte bara passerat aktuellt område utan också gått runt i terrängen. Det framstår helt obegripligt att man kan föreslå att två stora hopbyggda ishockeyhallar

skulle kunna tryckas in här där det nu finns en fin skog som hänger ihop med naturskyddsområdet. När man går där, i mitten av den tänkta platsen för hallarna, befinner man sig i ett stup. Med denna höjdskillnad blir då fasaden mot norr som ett åttavåningshus (23 meter). Detta är ett oerhört ingrepp i miljön.

Vi har tittat på den fina kartan i skala 1:10.000 som Nacka Kommun med flera skickat ut till alla hushåll i kommunen. Där mäter man lätt att utrymmet i aktuellt område är alldeles för litet för tilltänkta byggnader.

En ishockeyrink är 60 x 30 meter och sedan tillkommer ytterligare stora ytor, som gör hallarna ännu mycket större. Kanske tillkommer också stora ytor för publik som i Nacka Ishall där det finns läktare för 80 sittplatser och cirka 300 ståplatser.

Förslag:

Vi har hittat ett lagom stort område för en ishall mellan Nacka Sjukhus och Ektorpsrondellen. Det ligger mycket bra till för barn och ungdoms kollektiva transporter. Dessutom finns det på kvällstid gott om parkeringsplatser vid Nacka Sjukhus och Ektorps Centrum.

Planenhetens kommentar. Vad gäller lokalisering av ishallar och parkering, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

Den flygbild som redovisas i planhandlingen är korrekt vad gäller storlek på volymer. Perspektivet gör att de kan upplevas som mindre. De redovisade sektionerna ger en tydligare bild på hur volymerna förhåller sig till befintlig bebyggelse.

Marken mellan Nacka sjukhus och Ektorpsrondellen ägs inte av kommunen. Kommunen har därför inte rådighet över den. Ytan behövs för eventuell framtida utveckling av Nacka sjukhus.

20. **Privatperson 3 och 4** tycker att det vore synd och skam att förstöra den fina skogen och stigen in i Nyckelviksreservatet. Så stoppa byggplanerna av hallarna i Nyckelviken.

Planenhetens kommentar. Vad gäller lokalisering och gångstig se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

21. **Privatperson 5** framför att beräknat antal parkeringsplatser, som är drygt 100, kommer innebära att trafiken ökar med cirka 100 bilar per timme på Ektorpsvägen vardagar cirka klockan 16.00-21.30 och helger cirka klockan 08.00-16.00. 50 bilar som avlöser varandra varje timme blir 100 tillsammans. Detta kräver miljö- och säkerhetsanalys.

Planenhetens kommentar. Vad gäller parkering och trafikflöden, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

22. **Privatperson 6** har följande synpunkter:
1. Behövs dessa anläggningar? Mitt svar är NEJ.

2. Varför ska man lägga dessa stora schabrak i ett naturområde, som vi som bor i Nacka så väl behöver för vår rekreation?

Vad jag har förstått, har önskemålet om tennishall kommit från Saltsjö-Duvnäs Tennisklubb. Ishallarna har av någon anledning hakats på. Beträffande tennishall finns ju befintliga tennisbanor i Saltsjö-Duvnäs. Enklarest hade väl varit att bygga in dessa. Om det nu ska göras en ny hall finns det betydligt bättre platser än i Nyckelviksskogen. Ett exempel är på taket till Rusta vid Skvaltån. Taket används ju redan för någon bollsport. Ett annat alternativ är att modifiera den nya bebyggelsen vid Forum, så att den rymmer även en tennishall. Ytterligare alternativ kan vara att lägga den på den tilltänkta överdäckningen av Värmdöleden. Ishallarna är enligt min åsikt helt onödiga.

Hela projektet kommer att helt i onödan belasta kommunens budget. Det är vi skattebetalare som får ta den smällen! Vad kommer det att kosta? Bättre vore då att lägga pengarna på något vettigt, exempelvis barnomsorg.

Planenhetens kommentar: Vad gäller lokalisering, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

Den plats där Saltsjö-Duvnäs Tennisklubb idag har sina banor är för liten för att kunna utöka verksamheten med fler banor, vilket det finns behov av. Även möjligheten att anordna tillräckligt många parkeringsplatser är starkt begränsad. Därför har en ny placering av tennishallen föreslagits.

Ur risksynpunkt är det inte lämpligt att placera bebyggelse på överdäckningen över Värmdöleden. Området vid Forum, det som kallas Nacka stad, kommer att utvecklas med framför allt bostäder och verksamheter, men även idrott. Ytor är dock begränsade vilket gör att även andra ytor inom kommunen behöver nyttas för idrottsverksamhet.

Saltsjö-Duvnäs Tennisklubb kommer själva bekosta uppförandet av tennishallen.

23. **Privatperson 7** anser att det är synnerligt olämpligt att tränga in två idrottshallar vid Ektorpsvägen. In- och utfarten till parkeringen kan skapa problem. Naturen omkring störs även. Ett intrång i miljön på ett dåligt sätt. Det verkar vara en nödlösning i brist på annat.

Planenhetens kommentar: Vad gäller lokalisering och trafikflöden, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

24. **Privatperson 8** invänder mot kommunens planer att bygga idrottshallar i anslutning till Ektorpsvägen och Nyckelviken, och anser att påverkan på naturupplevelsen blir för stor, både själva byggnaderna, parkeringsytorna samt den ökade trafiken med buller mm.

Planenhetens kommentar: Vad gäller lokalisering och trafikflöden, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

25. **Privatperson 9** påpekar att kommunen planerar för parkering vid Ektorps, men hur ser kommunikationen ut för bussarna? Långt ifrån alla människor har bil. Ungdomar och icke bilburna vuxna måste kunna ta sig smidigt till ishallarna. Detta gäller såväl de som idrottar på fritiden som när skolklasser ska nyttja ishallarna. Som det ser ut idag på Järlahöjden kan Järla skola (cirka 600 elever), Jarlabergs skola, Eklidens skola (drygt 900 elever), Nacka gymnasium (mer än 2000 elever) samt friskolor och förskolor ta sig till ishallarna till fots. Om ishallar ska kunna byggas vid Ektorps måste man säkerställa att det går att åka kollektivt dit.

Planenhetens kommentar: Ishallarna har strukits från planen. Till granskning 3 föreslås endast en idrottshall, tennishallen.

26. **Privatperson 10** skriver att det är ett mycket bra förslag! Men vi hade behövt tennis och padelbanorna för två år sedan. Sätt igång!

Planenhetens kommentar: Synpunkten noteras.

27. **Privatperson 11** skriver att det är mycket tråkigt att ett bra förslag för en racket-hall nu gjorts om till ett väldigt dåligt förslag med inkluderande av två ishallar.

Vilken behovsanalys har gjorts angående dessa ishallar och denna placering? Hur ser det framtida behovet av idrott ut i Nacka och i vilken riktning vill kommunen påverka idrottsutövande? Vilka är fördelarna och nackdelarna med olika placeringar av olika typer av idrottsanläggningar?

Ett bättre förslag är att utveckla den initialt tänkta tennishallen till en modern multifunktionell rackethall som erbjuder möjlighet att utnyttja samma yta till flertalet racketsporter. Om ytterligare exploatering av marken är nödvändig finns många alternativa initiativ som kunde komplettera en sådan hall och ge förutsättningar för många att enkelt ta sig till området och utöva idrott/aktiviteter både inomhus och utomhus. Ishallar är inte lämpade på grund av låg nyttjandegrad, hög miljöpåverkan, stora krav på trafik och parkering och förmodligen relativt låg intressegrad hos populationen.

Ishallar och sporthallar med publiktillgång bör placeras utanför tätbebyggt område där möjlighet till anpassning av trafik och parkeringsmöjligheter är viktiga.

Planenhetens kommentar: Vad gäller lokalisering, parkering och trafikflöden, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

Detaljplanen styr inte vilket typ av idrottsverksamhet som ska finnas på platsen. Det är ur detaljplanesynpunkt således möjligt att lokalisera andra verksamheter än tennishall inom den byggrätt som kvarstår till granskning 3 efter att ishallarna tagits bort.

Kommunen vet att det finns ett behov av idrottshallar av olika slag inom kommunen i framtiden. Svårigheten är att hitta lämpliga platser för dessa eftersom kommunen är tätbebyggd och kuperad. Det är många aspekter som måste tas hänsyn till vid planering av idrottshallar, vilket problematiken i denna plan visar.

28. **Privatperson 12** instämmer i insändaren i Nacka Värmdöposten 29/9 2020. Placeringen av hallbyggnaderna i kanten av ett av Nackas viktigaste och mest frekventerade naturreservat är anmärkningsvärd. Kommunens beredvillighet att bevilja sig själv bygglov, på ett sätt som vida överstiger den behandling kommuninvånarna får, är mycket märklig. Särskilt med tanke på att antalet besökare per år i Nyckelviken vida överstiger vad hallarna kommer att kunna ha.

Planenhetens kommentar. Det är inte längre aktuellt med ishallar på platsen. Framtagande av en detaljplan och ansökan om bygglov är myndighetsutövning vilket regleras av bland annat plan- och bygglagen. Därutöver finns det i kommunallagen en regel som förhindrar att en nämnd bedriver myndighetsövning och samtidigt företräder kommunens intressen i en specifik fråga. Det innebär att alla, oavsett aktör är lika inför lagen och prövning av detaljplan och/eller bygglov.

29. **Privatperson 13**

- *The location* - This feels like a very strange place for these facilities, the buildings look over-dimensioned for the site and seem to encroach onto nature areas right at a time where there should be more effort to expand natural areas and improve their quality. Areas where children do sport should be centrally located and safe to access all year round. This site is right next to a busy motorway and not near the centre of urban development. I note this is also a pattern when it comes to football fields in Nacka kommun (e.g. plans in Källtorp where no-one lives nearby and too far for kids to access easily), so what is the thinking here?
- *Sustainable transportation* - Placing such facilities right next to a motorway is also a contributor to people choosing to travel by car to the facilities if they have the choice. It seems like Nacka kommun lacks an integrated and sustainable transport/mobility plan and still development is being planned on the assumption that people will drive private motor vehicles everywhere as the primary means. This is quite embarrassing in most progressive parts of the world, let alone in Sweden's capital city region. My impression is these facilities are not at all accessible or designed with public transport users in mind. Getting to this facility from places around Västra Sicklaön is going to take close to 40 minutes by the looks of things. Also, there should be a dedicated stop positioned at the door of such facilities anyway, rather than expect that people will walk from the closest stop on the other side of the highway. How is that considering the interests of children? My overall impression is that the planning of Nacka kommun has been based historically on people living in spread-out villa areas rather than the more dense 'inner city' development that is now planned around Västra Sicklaön. This requires a shift in planning approach in my opinion.
- *Lack of integrated transport - land use planning* - It also seems like things are being built with reference to 'future promises' about new public transport bus routes, but these should be planned in combination with land-use developments, especially as density increases and the margin for error is reduced by lack of space. Sneaky development without proper provision of transport solutions in the planning stage locks in problems for public transport in the future. It is also quite remarkable that this proposed facility - which has the potential to attract

users from right across Stockholm city region - is likely going to mean shifting the existing facilities at Järlahöjden further away right when the T-bana is coming to Nacka. I really don't understand the business logic for this or how this could possibly fit into good urban planning practices. It is also a strategic miss. Nacka kommun is part of the regional Stockholm area and needs to figure out how to balance making things work within Nacka's borders while also making use of the fact that facilities like this could appeal to many more people in neighbouring Stockholm if they were appropriately located and planned with proper transport connections.

- *The need for sporting facilities in the redeveloped Järlahöjden.* I am completely opposed to the removal of the existing icehalls (and football) facilities from the areas where the population is becoming more dense. This is where facilities are needed most. The plans I have seen show there is room for these facilities to fit into the redevelopment of Järlahöjden so I oppose this project being used to later 'remove the need' for facilities in this area.
- *Types of sports.* From a personal interest perspective, I would like to see any new / redeveloped sport facilities include Squash.

Planenhetens kommentar. Vad gäller lokalisering och kollektivtrafik, se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

Eftersom ishallarna inte längre är aktuella har detaljplanens omfattning och påverkan på omgivningen minskats. För barn och ungdomar skulle det ha varit svårare att ta sig till ishallarna utan bil, framför allt eftersom verksamheter som ishockey kräver mycket utrustning. Att ta sig till tennis- och padelhallen är ur detta perspektiv enklare. Det är möjligt att ha med sin utrustning på cykel eller gående. Planenheten anser inte att en separat barnkonsekvensanalys behöver tas fram.

Detaljplanen medger idrottsverksamhet vilket innebär att alla typer av sporter kan etableras inom området, även om planförslaget utgår från en tennishall (efter att ishallarna har tagits bort från förslaget).

30. **Privatperson 14 och 15 med flera.**

Vi undertecknare representerar en grupp på 148 berörda personer och övervägande del av sakägarna, får i rubricerat ärende härmed avge följande:

Bakgrund

Nacka kommun inledde arbetet med planarbete för en tennishall 2015. I december 2019 beslutade kommunen att ärendet skulle förändras till ett nytt ärende med väsentligt utökat innehåll, och härfter omfatta även byggnad med två ishallar med tillhörande läktare. Enligt Nacka kommun är alla tidigare ingivna utredningar, som avsåg enbart tennishallen, tillämpliga även på det ”nya” ärendet med två tillkommande ishallar och parkeringar.

Många boende i området är ovetande eller har liten kunskap om att ishallarna har tillkommit i projektet eller deras placering och att projektet nu har skalats upp betydligt.

Vi har efter noga överväganden kommit till slutsatsen att det ”nya” förslaget med två stora idrottshallbyggnader och deras nya placering, bör avstyrkas av skäl anges nedan, men att tennishallen kan uppföras enligt ursprungsförslaget.

Länsstyrelsen i Stockholm bedömde i yttrande 2018-01-17 *att planförslaget, i dess dåvarande utformning när det enbart avsåg tennishall, inte var lämpligt med hänsyn till naturvärdena på platsen.*

Noteras bör att de förslag till ytterligare undersökningar vi har angående ishallarna, vilka vi inte anser bör byggas, gäller om kommunen ändå väljer att gå vidare med det utökade förslaget.

I) RÄTTSLIGA HUVUDARGUMENT

Planer

I enlighet med startskrivelsen (2015) anges att för föreslagen Tennishall måste en detaljplan tas fram. Berörda planer 2015 var Stadsplan 224 i vilken området betecknas som ”Parkmark”, vilket är angivet även i Byggnadsplan 6 för berört område.

I Länsstyrelsens yttrande (2016-12-21) anges enligt ovan, dvs ”Parkmark”. Vidare i samma handling poängteras att i gällande översiktsplan 2018, ”rekreationsvärdena som finns inom Nyckelvikens naturreservat som angränsar till planområdet.”

I Grönstrukturprogrammet (2011) anges att ”området är ett större sammanhängande grönstråk som används som strövområde mm.

”Planområdet fungerar idag som en buffertzon mellan Nyckelvikens naturreservat och Värmdöleden.” Planområdet är också beläget i ett spridningssamband mellan Skuruparken och Nyckelvikens naturreservat, enligt kommunens Miljöredovisning (2020) för projektet.

I Granskningshandling 2 (GH2) anges i enlighet med ovan likalydande skrivningar om planområdets naturvärden och funktion som buffertzon. Ur denna handling framgår att båda byggnaderna nu är med i planarbetet och att samtliga tidigare gjorda yttranden är giltiga och relevanta även för det nu omgjorda och väsentligt utökade ärendet.

Sista stycket sidan 3 i GH2 anges att planerna (dvs översiktsplanen och detaljplanen) stämmer överens enligt huvuddragen. I samma stycke finns även andra formuleringar till exempel ”Konsekvenserna för naturmiljön är negativa framförallt för själva planområdet, och till viss del för spridningsstråket mot Bastusjön.”

Därefter kommer konklusionen; ”Konsekvenserna blir dock mindre när planområdet sätts i ett större sammanhang.” De anförda orsakerna till denna bedömning är för oss okända, men anmärkningsvärda.

Detaljplaneförslaget är grundat på underlag avseende Naturinventering, bevarande-statusbedömning, Naturvärdesinventering och samrådsredogörelse, *samtliga innan* det var känt att det skulle bli flera byggnader och betydligt större miljöpåverkan.

2018 antogs en ny Översiktsplan, nedan ÖPL 18. I denna framgår behovet av att ”värna natur och vatten för rekreation och biologisk mångfald, vilket bland annat innebär att naturligt förekommande växt- och djurarter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd.” Vidare noteras i ÖPL 18 att ”ny sporthall kan bli aktuell i området”. I ovan angivna handling anges slutligen på sid 38 att planerna överensstämmer.

Nacka kommun anför å ena sidan behovet av att bevara naturen och å andra sidan behovet av att bygga. Kommunen grundar och citerar själv flitigt till de utredningar om miljöpåverkan och dylikt som alla är från tiden *före* det att ärendet blev flera byggnader och mer än dubbelt så stort markmässigt. Att då med svepande formuleringar som att planerna överensstämmer ”i huvuddrag” är minst sagt anmärkningsvärt. Den planregleringslagstiftning vi har i detta land ger vid handen att reglerna ska följas, inte i ”huvuddrag”. De tidigare gjorda utredningarna kan rimligen inte utgöra tillfredsställande underlag för det kraftigt utökade projektet och därför ej heller de slutsatser som dras på basis av dessa.

Att ett område som är skyddsvärt naturmässigt och angivet som parkmark, helt plötsligt ska bli ”planenligt” - särskilt som det i ÖPL 18 står ”sporthall” i *singularis* – och det nu avses bli flera mycket stora byggnader - visar att Nacka kommun inte avser följa gällande översiktsplan.

Plan- och bygglag (2010:900) - 5 kap 6§ respektive 7§

I tidigare angiven startskrivelse från 2015 anger Nacka kommun att ärendet är av så ringa omfattning att standardförfarandet enligt PBL 5 kap 6§ är tillämpligt och ett utökat förfarande enligt samma kapitel 7§ inte är nödvändigt.

Lagstiftaren har i PBL gjort tydligt skillnaderna mellan 6§ och 7§, det vill säga standardförfarandet i 6§ och det utökade i 7 §. I kommentaren till PBL (2010:900) anges i kap 5 att det utökade planförfarandet; ”[Det] gäller för detaljplaner som;

- 1 inte är förenliga med översiktsplanen eller länsstyrelsens granskningsyttrande,
- 2 är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt är av stor betydelse, eller
- 3 kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Tittar vi vidare vad lagstiftaren anger mer i detalj i PBL för varje punkt är följande av intresse;

1. Här hänvisas till propositionen (2013/14:126 sid 293) i vilken framgår att planförslaget ska överensstämma med de intentioner som kommit till direkt uttryck i översiktsplanen i frågor om områdets användning och utformning. Vidare anges att för det fall att Länsstyrelsen motsatt sig planarbetet till någon del, ”bör planen enligt regeringens mening alltid handläggas enligt det utökade förfarandet, även om planförfarandet skulle vara förenligt med översiktsplanen.”

2. Med uttrycket ”betydande intresse för allmänheten” och ”av stor betydelse” anges i kommentaren att;

Det första begreppet ska tolkas som uppfyllt om det berör en större krets av människor. Som exempel anges områden för rekreation, se prop sid 293. För begreppet stor betydelse anges i förarbetena att det ska tolkas ”omfattande större områden” eller områden av ”känsliga miljöer” eller ”då planer får stor ekonomisk betydelse”, eller ”risker för människors hälsa och säkerhet”. Slutligen anges att regeringen är av uppfattningen att dessa begrepp i praxis hitintills tolkats allt för snävt och att äldre praxis därmed inte är tillämpbar utan begreppen ska tolkas betydligt vidare. Med hänvisning till tillämpbar praxis avseende gränsdragningsfrågan MÖD 2012:42.

3. Det utökade förfarandet ska tillämpas för samtliga ärenden vilka kan antas ha en betydande miljöpåverkan.

Sammanfattningsvis avseende planarbetet är vår bestämda uppfattning att planarbetet måste göras om och då utföras i enlighet med ovan angiven 7 § i PBL.

I sak enligt respektive punkt argumenteras enligt följande;

1. I skrivelse från Länsstyrelsen påpekas felen i planarbetet och redan här är denna första punkts krav, enligt förarbetena, uppfyllda. För det fall man anser så inte vara fallet framgår att kommunen inte följer översiktsplanen dels genom att inte beakta miljökonsekvenserna, dels genom det faktum att kommunen själv angivit att det eventuellt kan uppföras en sporthall och inte flera sporthallar.

Kommunen hade inte ens själva tanken då översiktsplanen 2018 antogs att det skulle uppföras flera hallar, varvid påståendet att planerna överensstämmer, även här faller på sina egna formuleringar.

2. Att Nyckelviken är ett område som är väsentlig för rekreation och natur- och miljösynpunkt anges i samtliga i denna handling citerade planer, samt definieras av det enkla faktum att Nyckelviken är ett naturreservat. Lagstiftaren har åsyftat just detta, det vill säga när området har naturvärden, påverkar människors rekreation och ekonomi, så ska ett utökat förfarande äga rum. Kommunen anger själv att påverkan på naturen med detta förslag kommer att bli stor, väl värt då att repetera att kommunens underlag på vilket de stöder detta yttrande är handlingar framtagna före det att förslaget fick omfattningen av ytterligare två byggnader.
3. Huruvida en betydande miljöpåverkan kommer att ske är inte utrett och kommunen har stött sig på de utredningar som tagits fram då endast en byggnad var aktuell och ett betydligt mindre område skulle ianspråkta. Kommunen har således inte utrett fullt ut de miljökonsekvenser som kan komma av byggandet av två ishallar och ytterligare parkeringsyta. Här bör även Naturskyddsföreningens negativa yttrande beaktas.

Analys och inventeringar

De tunga analyser och inventeringar som ska göras inför ett planarbete/bygge av denna magnitud, är alla gjorda för enbart tennishallen, och då tennishallen vid den plats där ishallen nu föreslås byggas.

De berörda inventeringar som gjorts anger även att en fullständig inventering av rödlistade arter ej utförts då det ej ingick i uppdraget från kommunen. Det anges vidare i sammanfattningen av Naturinventeringen från 2016 på sid 11, att; ”en rimlig bedömning att det också bör finnas flera rödlistade arter, i synnerhet bland svampar och insekter, att beskåda under annan årstid”

Kommunen har således fått in yttranden vilka uppenbart anger att vidare inventeringar bör ske och att det finns rödlistade, dvs enligt lag skyddade arter vilka kommunen har ett rättsligt ansvar att skydda. Kommunen tar inte tillbörlig hänsyn till detta utan skriver överslätande att dessa värden ”blir svåra att bibehålla” utan att ange något närmare stöd för varför det skulle vara svårt, eller vilka och hur omfattande de negativa konsekvenserna av detta kan bli. Någon konsekvensbedömning förefaller inte ha gjorts, ej heller någon jämförelse mellan de negativa konsekvenserna och den tänkta nyttan av projektet för olika målgrupper. Detta bör göras.

Sammanfattningsvis har Nacka kommun bara beaktat vissa värden. Flera är långt ifrån utredda och inga utredningar är utförda efter det att förslaget ändrades till att omfatta ett betydligt större område och ytterligare två stora byggnader. Dessutom utökas förslaget med en större parkering och enligt vår uppfattning innebär det utökade förslaget betydligt större miljöpåverkan än tidigare förslag som endast omfattade en tennishall.

Ovan har angivits rättsliga huvudargument och nedan anförts nu kompletterande argument i sak/detalj;

II) SAK- OCH DETALJARGUMENT

Nedan framförs huvudsakligen våra synpunkter på detaljplanen och effekter av framför allt de två ishallarna. Vår huvudsakliga ståndpunkt är att vi avstyrker ishallarna helt och hållet.

Trafik

Kommunen gör ett ganska tydligt ställningstagande redan i Yttrandet för Samråd 1, där det anges att trafiken ”bedöms vara hanterbar”. Vidare anges att när det gäller lokaltrafik så berörs inte frågan, med hänseyftan till tunnelbanan som kommer 2030, och då endast att busslinjerna kommer att påverkas.

Redan idag märks en ökad trafikbelastning i området norra Skuru, här är det värt att notera att de undersökningar kommunen hänvisar till är endast översiktliga och gjorda före flera mer omfattande utbyggnader som redan skett. Vi har bland annat två radhuslängor vid Visborgs minne, en ny stor förskola samt ett större antal parhus vilka inom kort ska uppföras. Detta gör att redan på grund av de nyligen genomförda och planerade byggnationerna är trafiksituationen problematisk.

Nacka kommun stöder sig i allt väsentligt på den trafik- och parkeringsutredning som i sig har ett begränsat värde.

I en tjänsteskrivelse (Dnr KFKS 2019/817) 2019-10-11 gällande trafikprognosen för 2040 anges följande:

”Generellt är prognosen framtagen för att ge en bild av trafiken på det genomgående huvudvägnätet, vilket gör att resultaten behöver användas med särskild försiktighet när det gäller högre detaljeringsgrad såsom kvartersnivå eller avsnitt på mindre lokalgator.”

Enligt vår bedömning är prognosen mer en spekuliation i hur trafiksituationen skulle kunna komma att utveckla sig än något verkligt faktaunderlag och baseras på lösa antaganden och siffror.

Parkeringsutredningen är en sammanställning av märkliga antaganden och ibland rena gissningar. Kommunen drar märkliga paralleller utan att i sak kommentera den för området högst verkliga situationen.

Kommunen har idag begränsat utbyggandet av vägar genom att ha uppfört nödvändiga gång- och cykelbanor. Att riva upp dessa för att bredda eller förstärka vägbanor är mycket dyrt och inga kostnader avseende förändringar av vägar eller parkeringar har utretts, såvitt känt.

Idag har ovan angivna utbyggnader redan påverkat vägtrafiken och säkerheten i området, om de två byggnaderna enligt plan skulle uppföras, kan vi vid dess nyttjandetoppar räkna med att alla 8 tennisbanorna är nyttjade, båda rinkarna och full publik. Enligt uppgift ska 1000 personer kunna vara publik, det vill säga då kommer det att belastas med 16 personer minst som spelar tennis, (deltagare i padelhallen ej inräknade), lika många till som har tider före eller efter, samt personal i tennishallen, cirka 50 personer, till detta läggs två ishockeylag, med avbytare tränare, domare och linjemän cirka 70 personer, samt personal i ishallen och övriga besökare samt 1000 åskådare. Vi talar här om en maximalbelastning mellan 1100 - 1150 personer, som alla ska ta sig längs Ektorpsvägen.

Kommunen drar paralleller till tennishallen i Bromma och anläggningar i Järsla. Varför inte titta lite närmare, i samma område, på det trafikkaos som bara en match på lilla Skuru IP åsamkar, om detta har det bland annat stått mycket skrivet i Nacka Värmdö Posten och Räddningstjänsten har haft kraftiga synpunkter. Väl värt att notera att då talar vi om maximalt två 11-mannalag och föräldrar, det vill säga högt räknat 50 personer att jämföra med drygt 1100 personer.

Kommunen hävdar enligt en uträkning att trafiken inte kommer vara så stor då ”hemmalaget” kan ha sin utrustning i ishallen samt att 30% får skjuts, 45% anländer med bil och att trafikflödena är beräknade utifrån en SLB-analys 2017. Även denna analys gjordes före det att ärendet omfattade flera byggnader dvs både tennishall och ishall.

Nyss angivet ger vid handen att kommunen själva anser att 75% av de som kommer nyttja anläggningarna på något sätt kommer använda bil. 75% av 1100 personer är 825 bilar, även om vissa samåker är mängden fordon redan här inte så som kommunen anger, det vill säga ”vara hanterbar”. Kommunen anger motsvarande siffror till maximalt 172 personer. Än mer intressant blir det om vi tittar på de resterande 25% som då antingen går eller åker kollektivt. Frågan om kollektiva färdmedel duckar kommunen för med motivet att tunnelbanan kommer år 2030. I Stockholmsregionen finns ett enda infrastrukturprojekt som blivit färdigt i tid, varför det kan antas att tunnelbanan kan bli försenad. Kommunen säger dessutom själva i sin tidplan att bygget tar max 5 år, det vill säga vi har minst 5 år av medvetet trafikchaos. Tunnelbanan är ett intressant argument, den är inte ens i planerna planerad att gå annat än till Nacka Forum, vilket är flera kilometer från nu berört område, varför parallellerna till Bromma och Järla, blir än mer irrelevanta. På Ektorpsvägen går en (1) buss under större delen av dygnet, med halvtimmestrafik, och i rusningstrafik finns åt ena hållet, en (1) motorvägsbuss. En buss av normaltyp tar 70 passagerare, 25% av 1100 är 275 personer vilket om man borträknat alla andra som åker buss blir 3,92 fulla bussar, då hockeyutrustning ej medräknat.

Tittar vi på trafikmiljön lite utanför Norra Skuru blir det likaledes där intressant. Alla dessa fordon ska ta sig enklaste vägen till anläggningen vilket torde bli från väg 222, förbi Skuru skola och Ektorps centrum. Söder om väg 222 längs Ektorpsvägen har ett nytt stort komplex med avsevärd mängd bostäder uppförts vilket har ansträngt trafik- och parkeringssituationen avsevärt. Till detta ska då läggas ytterligare 825 bilar, eller även om man inte vitsordar summan, torde alla kunna vara överens om att det blir en avsevärd mängd fler fordon. Bilvägen är även i närheten av Ektorps skola, som har många elever som dagligen passerar förbi tilltänkt område till och från skolan. Då alla tunga fordon under byggtiden ej tagna i beaktande, lika lite som tunga fordon för att ta hand om och driva de föreslagna anläggningarna.

Dessa fordon ska då passera den populära Skuru skola, med tillhörande dryga 500 barn. Var och en ser dels miljöpåverkan, men främst den farliga trafikmiljön som blir kring skolan med det kraftigt ökade bilantalet. Med det ökade bilantalet som anläggningarnas verksamheter sannolikt för med sig, ökar även miljöpåverkan i form av bland annat trafikbuller för boende och faktiska utsläpp i miljön av bilarna.

Risken för köbildningar med den sannolika ökade trafiktätheten som anläggningarna för med sig har Nacka kommun inte särskilt beaktat, där viktig samhällsbärande trafik måste kunna ta sig fram hindersfritt, särskilt ambulanstransporter till och från Nacka sjukhus, som sådana transporter till boende i området vid anläggningarna och till samtliga boende bortanför de tilltänkta anläggningarna, hela Duvnäs Utskog. Det gäller även brandförsvarets utryckningsfordon som polis. Den sannolika ökade trafikintensiteten riskerar medföra allvarliga konsekvenser för enskilda om polis eller ambulans hindras komma fram på grund av köbildning särskilt vid Ektorps-rondellen som kan uppstå vid till exempel början/slut vid hockeymatcher med 1000 personer men även annan tid då det är många utövare på plats vid tennishallen och i ishällen. Konståkning har ju också tävlingar och träningar, så också tennisklubben.

Här bör även beaktas alla de äldre som bor i Ektorp vars perceptionsförmåga i trafiken avtar med ökad ålder och där ytterligare förhöjd fara i trafikmiljön.

Allt detta har kommunen avfärdat med att det är ”hanterbart” och att tunnelbanan kommer snart. Hela trafikarbetet måste enligt vår uppfattning göras om i grunden och då måste mätningar ske i området och beakta närliggande anläggningar och inte anläggningar nära tunnelbanan eller motsvarande som har mängder av busslinjer och parkeringsplatser.

Parkering

Om trafikberedningen anses vara baserad på gissningar och tyckanden är parkeringssituationen på ett sätt än värre ute. Kommunen har antagit en mängd fakta som saknar belägg utan är teoretiska modeller. Kommunen verkar inte ha varit på plats eller ha förståelse för de lokala förhållandena.

I kommunens samrådshandling från 2016 anges att tennishallen behöver 59+31 parkeringsplatser. När projektet utökats och kommunen tagit fram ovan angivna parkerings- och trafikutredning, anges det totala behovet för anläggningarna till 54. Kommunen har alltså samtidigt som man utökat förslaget med två ishallar vars verksamhet innebär ett mångdubblat antal besökare, fått ner behovet av parkeringsplatser från 84 till 54, en minskning med 36%. Detta är inte en trovärdig analys av behovet av parkeringsplatser.

Kommunen anger vidare att eventuellt ytterligare behov kan lösas genom anknytningsparkeringar, till exempel uppe vid vändplanen bakom Nacka sjukhus. Att en ungdom ska släpa till exempel en tung hockeytrunk eller en otymplig tennisväska från bakom Nacka sjukhus, visar med all önskvärd tydlighet att utredningen saknar koppling till verkligheten.

Avslutningsvis är även att notera att huruvida det verkligen kommer att bli några parkeringsplatser under mark, utan vid respektive hus är enligt planritningarna mycket oklart. Dessutom ska vissa parkeringsplatser reserveras för de som nyttjar Nyckelviken, varför de faktiska parkeringsplatserna minskas än mer.

Samtidigt måste man ställa sig frågan om de parkeringsplatser som finns vid Ektorps centrum (Ica, torget) för de som handlar eller har ärenden där, kommer att utnyttjas vid eventuell P-brist eller annat av besökare till idrottsanläggningarna? I så fall kommer det att bli svårt att uträtta ärenden i Ektorp.

Vissa av dessa argument kan uppfattas som tyckanden men läser man Naturskyddsföreningens invändningar framgår där att de är lovade av kommunen att det aldrig ens kan bli fler parkeringsplatser än 58.

Sammanfattningsvis visar sammanställningen från Nacka kommuns utgivna handlingar att inte heller parkeringssituationen har utretts ordentligt utan har hanterats på ett sätt som vi upplever saknar förankring i verkligheten till exempel i form av hur människor nyttjar sina bilar, och har behov av att parkera dessa.

Slutsatser: Såväl trafik- som parkeringssituationen kan högst sannolikt bli ohanterlig för de boende i hela norra Skuruområdet, vilket ger starkt stöd för att avstyrka bygget av ishallarna.

Miljö och natur – Nyckelvikens naturreservat

Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan. Vi gör en motsatt bedömning.

Den föreslagna byggnationen skulle väsentligt förändra karaktären på hela området. Det är ett område i direkt anslutning till naturreservatet Nyckelviken och det är bebyggt med små villatomter. Denna storskaliga industriliknande byggnation skulle med sin höjd och genom att direkt angränsa till villaområdet på ett dramatiskt sätt försämra livskvaliteten och ta bort den naturnära och småskaliga atmosfären.

Området intill Ektorpsvägen strax norr om väg 222 består idag av orörd naturmark. Strax intill ligger en småskalig varierad villabebyggelse.

För att förstå omfattningen innebär de två stora föreslagna byggnaderna tillsammans en byggnadsvolym på cirka 170 000 kubikmeter. Det betyder att de två hallbyggnaderna motsvarar ofattbara volymen av 250 villor/radhus. Ishallens fasad mot norr är 23 meter hög och tennishallen cirka 14 - 15 meter.

Nyckelviken har enligt tidigare mätningar cirka 400 000 årsbesökare. Under året har man dessutom noterat cirka 60% ökning vilken bedömts komma att kvarstå. Det innebär betydligt mer än 540 000 besökare årligen. En avsevärd andel av dessa, nyttjar idag det gula spår som leder genom aktuellt område och vidare i slinga inom reservatet. En ”ny och flyttad naturstig” som planeras gå intill en 14 meter hög och 150 meter lång byggnad påverkar naturupplevelsen. Dessutom sträcker sig hallbyggnadens visuella påverkan ytterligare säkert 75 – 100 meter in i naturreservatet som därmed starkt påverkas.

Planområdet är en buffertzön och måste så förbli

Tomtgränsen är blott 1,7 meter till naturreservatet vilket är orimligt nära med stor risk för att naturvärden kan komma att förstöras vid byggnationen, samt även i reservatet på lite sikt. Det uppstår även på grund av detta en skuggeffekt som inte beaktats som uppkommer inom reservatet till följd av byggnaden/detaljplanen och lär påverka djur- och växtliv i reservatet. Glaspartierna i entréerna kommer att lysa upp naturen och störa det naturliv som finns kvar till exempel fladdermöss, nattsvärmare med mera. Kommunen måste beakta nödvändigheten av att etablera buffertzoner mellan områden med höga naturvärden och områden som utsätts för kraftig exploatering. Annars naggas värdefulla naturområden i kanten och krymper, samtidigt som spridningsvägar mellan grönområden skärs av, vilket direkt motverkar intentionerna i översiktsplanen, RUF 2050 och en mängd andra styrdokument för miljöarbetet i Nacka kommun.

I översiktsplanen 2018 (sid 54) citerar kommunen sitt eget Grönstrukturprogram (2011) gällande åtgärder för att genomföra strategin: *Analys av möjliga åtgärder för att*

skydda och utveckla svaga länkar i de gröna kilarna och viktiga spridningsvägar mellan värdekärnorna, samt för att minska barriäreffekter av vägar, spårvägar och bebyggelse.

Med tanke på att tunnelbana ska byggas i Nacka Forum finns sannolikt anledning att befara att många människor på väg till de planerade anläggningarna kommer att snedda genom naturreservatet eftersom det blir närmaste vägen. Detta skulle kunna leda till en hög mänsklig genomströmning i reservatet av människor som utnyttjar det som en genomfartsväg och innebära ytterligare oönskade störningar på många av de aspekter som reservatet är tänkt för gällande rekreation, naturupplevelser, samt en fristad för djur och natur.

Vid granskningsmötet 2020-09-16 uppgav kommunen att förvaltaren i Nyckelviken inte tror att det blir någon extra genomströmning genom reservatet av folk på väg till och från idrottshallarna. Kommunens svar förefaller sakna faktabelägg och vi menar att denna risk bör beaktas mer seriöst.

Nyckelvikens naturreservat och även andra naturområden i dess närhet har de senaste åren drabbats av skogsbränder. Dessa är statistiskt sett ofta startade av oaktsamma besökare, med starkt ökande besökarantal är det rimligt att tro att även de oaktsamma besökarna ökar. I kombination med global uppvärmning och extremväder borde således risken för fler skogsbränder framöver öka. Vid den senaste branden i Nyckelvikens naturreservat (19 augusti 2020) upplevde räddningstjänsten på plats att de hade problem att komma fram med släckningsfordon efter dessa vägar för att ansluta till den branden närmaste brandposten. Ökat antal fordon samt felparkeringar i området är en rimlig slutsats givet beräkningar om besökare kontra parkeringsplatser, vilket renderar i ett allvarligt säkerhetsscenario där räddningstjänsten ej kan komma fram med sina fordon.

Skogen blir närmaste granne med dessa nya anläggningar. Givet resonemanget om skogsbrand som ett riskmoment kan tilläggas att det ej finns utrymme för brandgator eller liknande åtgärder för att hålla en skogsbrand borta från byggnaderna. Med 1,7 meters marginal mot naturreservat innebär det att betydande delar av naturreservatet måste avverkas för att säkerställa brandskydd.

Planförslaget innebär vidare att befintlig natur på platsen för byggnationen behöver tas bort, vilket strider mot ett annat av målen i översiktsplanen - att värna natur och vatten för rekreation och biologisk mångfald, vilket bland annat innebär att naturligt förekommande växt- och djurarter ska kunna fortleva i livskraftigt bestånd.

Förslaget strider även mot följande lagrum 3 kap, 6 § Miljöbalken.

”Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.

Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som anses i första stycket.”

Vi anser att en inventering av förekommande rödlistade arter behöver genomföras, under olika årstider. Detta har kommunen underlåtit.

Området i fråga är en naturlig del av Nackareservatet när man tittar på en karta, självklart kommer flora och fauna skadas av att angränsande naturområde tas bort och exploateras med enorma byggnadsvolymer och hårdgjorda ytor. Av 3 kap 3 § Miljöbalken framgår att Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt så långt möjligt ska skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Uttrycket ”så långt möjligt” är centralt och förekommer i samtliga grundläggande hushållningsbestämmelser utom 1 § och 10 § (allmänna avvägningsregler) och 4 § 2 stycket (jordbruksmark). Uttrycket innebär att ”en avvägning ska göras mellan det skyddade intresset och motstående intressen”, med beaktande av praktiska och ekonomiska konsekvenser. Utrymme ska ges för ”sammhällesekonomiska hänsynstaganden”, bland annat med beaktande av ”regionalpolitiska och sysselsättningspolitiska intressen”. Också berörda enskilda intressen ska vägas in. I uttrycket ligger dock också att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som bestämmelsen avser att skydda, annat än om en samlad bedömning i enlighet med 1 § visar att detta främjar en från allmän synpunkt god hushållning”. Vidare torde ”så långt möjligt” innebära att alternativa lokaliseringar ska beaktas. Vi anser att förslaget i sin nuvarande form strider mot 3 kap 3 § Miljöbalken.

Spridningsvägar

Området är en naturlig grön bro från Bastusjön till reservatet, den enda som inte passerar bebyggelse. Detta påpekar Länsstyrelsen i utlåtande 1 "Ett genomförande av planförslaget riskerar att resultera i att den gröna infrastrukturen och dess samband fragmenteras. Kommunen har till granskning inte redogjort för vilka åtgärder/anpassningar som avses att vidtas, eller varför inga åtgärder är möjliga att vidta, inom planområdet för att möjliggöra fortsatt spridning mellan Nyckelvikens naturreservat och Bastusjön. Länsstyrelsen efterfrågar att så görs." Kommunens svar: "Åtgärder för att minska de negativa konsekvenserna kan vara att ha vegetationstak på delar av hallarna." Kommunens redovisade åtgärd är långt ifrån tillfredsställande och avhjälp inte de negativa konsekvenserna.

Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan. Det står i bjärt kontrast till många av de slutsatser som förmedlas i de underlag som kommunen tillhandahållit och som i de allra flesta fall bara avser en byggnad; tennishallen.

Vår uppfattning avviker från kommunens och är att om kommunen avser gå vidare med förslaget, så menar vi att en miljökonsekvensbeskrivning måste upprättas.

Av 2 kap 2 § PBL framgår att planläggning med mera enligt PBL ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kap. och 4 kap.

1–8 §§ miljöbalken ska tillämpas. Övriga bestämmelser gäller parallellt. Tillstånd får normalt inte ges i strid mot detaljplan

Alternativ placering

Det måste finnas bättre placering inom kommunen för ishallarna än denna sett till samtliga omständigheter, miljöpåverkan, trafik, buller osv. Varför inte ha kvar ishallarna där de är idag och där det redan finns utarbetade kommunikationer (med tillkommande tunnelbana), parkeringar och en nybyggd tillfart från väg 222 och där de inte utgör en störning för boende utan ligger i område med andra idrottsanläggningar? Det rimmar dessutom med ambitionen att samlokalisera nya och redan befintliga anläggningar och ta vara på de synergieffekter detta kan medföra. Det är inte tänkbart att det finns ett olämpligare ställe att lokalisera detta jättestora projekt på än precis dikt an ett litet och oerhört värdefullt naturreservat.

Om andra lokaliseringar övervägs i mindre känsliga områden menar vi att kommunen bör utveckla detta.

Det finns utredningar som visar att det vid en reovering av Nacka simhall finns stora möjligheter till energieffektivisering. Spillvärmerna från ishallarna kan användas till att värma upp simhallen. Simhallen och idrottshallen i Saltsjöbaden har detta upplägg. Att sprida ut stora idrottshallar i stället för i ett sportcentrum går emot Nacka kommuns beslut om energieffektivisering, klimatmål och hållbart byggande. I förslaget till detaljplan planerar Nacka kommun att förlägga ishallarna långt ifrån idrottsklustret på Järlahöjden och bredvid ytor som är i sig själva billiga i drift. Ishallar är tillsammans med simhallar de faciliteterna med högst driftkostnader i kommunen. Järlahöjden drar idag mest el och energi av samtliga områden för att det är två ishallar bredvid varandra. Det finns teknik där överskottsvärmen från nedkylningsprocessen i ishallen kan användas för att värma upp kringliggande faciliteter så som konstgräsytor, simhall och bollhall. Det mest effektiva är att nyttja den värmen till faciliteter som också har höga driftkostnader som en simhall.

Nacka Hockey är själva emot förslaget med placeringen av ishallarna. Bland annat uppger föreningen att de har lika många aktiviteter utanför som på is och att det aktuella förslaget har för få kringytor. Kommunikationer till Ektorps är sämre än idag vid Järlahöjden vilket enligt föreningen kommer medföra att spelare har svårt att ta sig dit själva, vilket gör att biltrafiken kommer öka. Detta är negativt för boende i området samt miljön. Integrationen med andra idrotter och samverkan och samarbeten med skolor som är väldigt viktig kommer att bli svår om förslaget går igenom.

Betydande olägenhet

Enligt 2 kap 9 § PBL får planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar enligt denna lag inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket, skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Byggnationen enligt det nya förslaget kommer orsaka oss boende och berörda betydande olägenhet.

Kommunen anför att om anläggningen planeras så att friskluftsintagen vänds bort från Värmdöleden och parkeringen anpassas så bör genomförandet av planen vara förenlig med olägenhetsbedömningen enligt PBL. Kommunen har dock inte visat att en sådan åtgärd eliminerar risken för betydande olägenhet.

Ishallarnas placering ligger mycket närmare de lokalboende än första förslaget som enbart gällde tennishallen. De närboende får sin grannmiljö med det nya förslaget drastiskt förändrad och försämrad från grönskande grönområde till en industriell tomt med 23 meter hög fasad som vetter rakt emot dem. Byggnationen av ishallen innebär en väsentlig förändring och försämring av miljön, levnadsförhållandena, boendemiljön och kvaliteten för de boende och utgör en betydande olägenhet.

Ljudnivån från själva anläggningen i sig kommer att medföra betydande olägenhet. Slagskott som uppstår med höga oregelbundna ljud likt pistolskott eller skrik och höga ljud från 1000 personers påhejande vid matcher är något helt annat än det dova brus från trafiken som idag är omgivningsljudet. Därtill innebär fläktarnas placering som vetter mot de boende från ishallen ytterligare buller.

Trafiken som hallarna för med sig innebär också en betydande olägenhet i och med dess påverkan på vägar och parkering samt buller och utsläpp. Den existerande bilvägen kommer inte att kunna sluka den mängd bilar som anläggningarna tilldrar sig, särskilt inte på helger och vid matcher vilket innebär en betydande olägenhet för alla som ska försöka ta sig fram till och från och förbi hallarna. Detta påverkar samtliga boende i Duvnäs Utskog, då trafikstockning i början av Ektorpsvägen påverkar framkomligheten på både Utskogsvägen och Skurusundsvägen, vilka hänger ihop.

Dagvatten

Föreslagen utformning av planen riskerar leda till att miljö kvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap. miljöbalken inte följs. Av planhandlingarna framgår att föroreningsbelastningen av dagvatten ökar efter exploateringen även med effekten av den föreslagna reningen inräknad.

I samrådet gjorde kommunen bedömningen att påverkan på Bastusjön och vattenförekomsten Skurusundet blir oförändrad jämfört med dagsläget då planens genomförande endast antogs innebära marginella förändringar i utgående dagvattenkvalitet.

Av handlingarna framgår att Länsstyrelsen efterfrågade att denna slutsats skulle styrkas med beräkningar för att det tydligt skulle framgå att föreslagna reningsinsatser är tillräckliga för att inte äventyra miljö kvalitetsnormer för vatten. Till granskning har dagvattenutredningen reviderats med beräknade värden för mängder och halter föroreningar före och efter exploateringen. Av beräkningarna framgår att föroreningsbelastningen ökar efter exploateringen även med effekten av den föreslagna reningen inräknad.

Enligt 5 kap 4 § Miljöbalken; ”får en myndighet eller en kommun inte tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.”

Enligt Länsstyrelsens bedömning som framgår av kommunens granskningsutlåtande I, 2020-05-14, är det ”de transporterade mängderna som har direkta effekter på vattenkvaliteten i nedströms recipienter. ”I det här fallet bedömer Länsstyrelsen att näringsämnen, för vilka halterna är kraftigt förhöjda i sjön, kan komma att bli än högre på grund av planens exploatering. Samma gäller i viss mån för halterna av koppar, zink, kadmium och kvicksilver. Om vattenkvaliteten i Bastusjön försämras finns viss risk för försämringar även i nästa recipient nedströms, vattenförekomsten Skurusundet. Här råder för närvarande god kemisk ytvattenstatus bortsett från kvicksilver och bromerade difenyletrar. Kvicksilver anges i VISS utgöra det största hotet för att god kemisk status kan uppnås 2021.”

Vi delar Länsstyrelsens bedömning att det behövs ytterligare dagvattenåtgärder i form av rening för att denna plan ska medverka till att miljökvalitetsnormerna kan följas. Kommunen behöver till antagandet redogöra för vilka ytterligare åtgärder som avses genomföras för att miljökvalitetsnormerna ska kunna följas, om kommunen, trots alla allvarliga brister och invändningar, går vidare med förslaget.

Planförslaget berör ett område med höga naturvärden. Nacka kommun har föreslagit vissa kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden. Vi anser att den föreslagna kompensationsåtgärden, att lågga byggherren att flytta ved från tall in i Nyckelvikens naturreservat, långt ifrån kompenserar för de höga naturvärden som förloras om planen genomförs i sin nuvarande utformning.

Att riskera att förstöra en unik och mycket uppskattad pulkabacke för samtliga barn i hela närområdet, den så kallade papegojbacken, är inget annat än en katastrof. Befintlig ingång till Nyckelvikens löpspår stängs också såvitt kan befaras genom kommunens åtgärder på denna plats (inhägnad), vilket hindrar ytterligare tillgängligheten till naturområdet för allmänheten. De som bor närmast papegojbacken där dagvattendammen/infiltrationsbädden eventuellt ska anläggas har inte tillfrågats eller informerats om detta. De bör ses som formellt sakägare. Någon konsekvensanalys av vad dagvattendammen kan få för påverkan för de boende och barn i området och närmast papegojbacken har inte gjorts.

Det efterfrågas bättre utredning och förklaring hur dagvattendammen flera 100 meter bort hänger ihop med hårdgjorda ytor inom planområdet. Kommunen har krav på att man ska ta hand om dagvattnet på egen fastighet. Då kan man inte hänvisa till en dagvattendamm utanför fastigheten/planområdet. Än mindre ha en parallell detaljplan för dagvattenområdet. Vad händer om det inte fungerar att ha en dagvattendamm på den gamla sjöbotten (papegojbacken) och man redan har börjat bygga hallarna? Vilka konsekvenser kommer det att få för vattentillförseln till Bastusjön. Det är inte klarlagt att vattnet renas på den korta bit som är mellan

dagvattendammen och Bastusjön. Värt att notera är att Bastusjön är den enda sjö i Duvnäs Utskogsområdet där det finns en badplats.

I den tänkta nya placeringen närmar sig Ishallarna vidare en lågpunkt strax norr om planområdet och mer hårdgjord yta innebär större flöden. Skyfall behöver ledas bort utan ökad risk för att bebyggelse utmed Bråvallavägen skadas vid extremregn. Vilket man är osäker på hur det ska lösas. Redan idag finns problem med att avleda vatten vid kraftigt regn. Nyckelvikens korttidsboende på Bråvallavägen har vid ett flertal tillfällen haft problem med översvämningar. Nacka Vatten och avfall AB har i samband med byte av befintliga vatten och avloppsstammar bekräftat att det ej finns något system av dagvatten-brunnar eller heller planeras för något sådant i området. Vid en försämring av naturlig avledning riskerar troligtvis fler fastigheter i deras närhet att påverkas negativt.

Buller

Nacka kommun har tagit fram utredning hur trafikbullret från väg 222 minskar efter det att byggnaderna har rests. Effekten är i snitt -5 dB för de närmast boende. Kommunen har dock inte utrett alls det buller som hallarna i sig avger.

Av 2 kap 9 § PBL framgår; ”att planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar enligt denna lag inte får ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket, skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.”

Med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Buller kan vara en sådan olägenhet. En bedömning av olägenhet för människors hälsa görs med utgångspunkt från lag, förordningar, föreskrifter, allmänna råd, vägledningar och praxis. Även forskning och annat kunskapsunderlag kan vägas in.

Industriella fläktsystem som detta är fråga om kommer sannolikt att konstantt att vara påslagna, även om möjlighet att stänga av dem finns. Hur hög dB-nivå dessa fläktar som enligt planförslaget är placerade i plan 2 genererar och i vilken utsträckning ljudet från fläktarna påverkar de boende är höljt i dunkel. Det är inte utrett. Det finns därför en reell risk att fläktarnas buller utgör en sådan betydande olägenhet och kan komma att påverka människors hälsa menligt. Genom att inte utreda hallarnas bullernivå kan inte bygget anses förenligt med de krav som PBL ställer. Bullret kommer vara en betydande olägenhet för dem som bor närmast. Det är kommunens ansvar att ärendet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver.

Utöver själva anläggningarnas buller kommer det att bedrivas bullerskapande verksamheter i hallarna som kommer vara en betydande olägenhet för närmast boende. Det är anmärkningsvärt att kommunen inte utrett detta. Det är bara att ta sig till de existerande ishallarna och stå utanför och lyssna. Slagskottsträning ekar högt även utanför. Stora hallar med denna volym agerar som resonanslådor och förstärker

ljudet. Lägg också till att detta är en verksamhet som inte är tillfällig. Det kommer bedrivas verksamheter varje dag året runt och så ska det vara i träningshallar.

Hallarna genererar vidare ett konstant omgivningsbuller, utöver hallens egna buller från fläktar, från flödet av bland annat bilar, bussar och människor som besöker hallarna varje dag, särskilt helger befaras bullret öka markant av trafik av de som ska lämna/hämta ungdomar till träningar eller matcher eller för att själva gå på matcher. Omgivningsbullret innebär en betydande olägenhet för de närmast boende.

Det har redan berörts men har även påverkan på miljön. Då det är en bra bit ifrån busshållplats och då dessutom hockey är en utrustningstung sport, kan man förutspå kraftigt ökad biltrafik och medföljande parkeringskaos och trängsel på villagatorna och bland småbarnsfamiljerna runt omkring. Utredningens bedömning av att flertalet besökare till ishallarna skulle kunna förmås att transportera sig (och all sin utrustning) med cykel eller buss är orimlig.

Det föreligger en stor risk för olaglig och hindrande parkering längs villagatorna vid Bråvallagatan, Dunungavägen, Törnrosavägen och upp mot Bullarhöjden när parkeringsplatserna vid hallarna inte räcker till.

Det framstår enligt vår uppfattning som närmast självklart att hockeymatcher med 1000 personer närvarande som hejar högljutt på sitt favoritlag i ishallen genererar buller som kommer att höras klart och tydligt av de boende i närområdet och utgör en sådan betydande olägenhet som nämnts ovan av levnadsförhållandena.

Tennishallen

Det är inte utrett vilken ljudnivå tennishallen i sig genererar, vilket också är en brist. I det ursprungliga förslaget hade kommunen ändå för avsikt enligt ursprunglig planritning att bevara den skog och grönområde som vetter närmast mot de boende. Det utgör sannolikt en naturlig ljudbarriär. Tennishallen blir heller inte så påtagligt synlig för de närmast boende som ishallen. Kommunen synes i det ursprungliga förslaget i större utsträckning värnat om natur, vattnet och de boende. Några sådana publikanstormningar som ishallen genererar är det aldrig fråga om i det ursprungliga förslaget med enbart en tennishall.

Som nämnts sänker hallarna ljudnivån, enligt kommunens utredning, för de närmast boende bullret från väg 222 med 5 dB, men denna sänkning av trafikbuller ersätts med omgivningsbullret från de planerade hallarna och dess parkering som, sannolikt, utgör högre ljudnivå än 5 dB för omgivningen.

Det aktuella detaljplaneförslaget med de två hallarna innebär sannolikt en betydande miljöpåverkan, och omgivningsbullret som dessa genererar behöver – om förslaget ändå tas vidare - utredas för att säkerställa att de inte är menligt på människors hälsa, då särskilt för de boende i området.

Sammanfattning

I vårt yttrande har vi pekat på en rad olika omständigheter och brister i kommunens utredningar och konsekvenser som framför allt är hänförliga till ishallarna och som

har stor negativ påverkan för de boende, natur- och miljö, dagvatten, buller, trafik och parkering under lång tid framöver. Detta måste tas på allvar av kommunen. Bättre lämpade placeringar som innebär färre negativa konsekvenser i känsliga miljöer måste utredas. Det nya förslaget till skillnad från det ursprungliga, verkar inte genomtänkt utan snarare vara en hastig produkt.

Kommunen behöver i enlighet med 5 kap 7 § PBL göra om planarbetet och insamla relevanta inventeringar och synpunkter för att därefter skicka dessa på remiss i en betydligt större omfattning än som nu skett.

Som framgår av yttrandet är vår slutsats att det ”nya” förslaget med två stora idrottshallbyggnader och dess nya placering bör avstyrkas, men att vi ställer oss försiktigt positiva till att tennishallen kan uppföras, men då med beaktande av de synnerligen angelägna förbättringsåtgärder som Länsstyrelsen efterlyst i sitt yttrande i januari 2018.

Vi noterar att Länsstyrelsen i sitt yttrande från 18-01-17 är mycket kritisk även till enbart tennishallen och säger att: *”Sammantaget är Länsstyrelsen av uppfattningen att planförslaget, i dess nuvarande utformning, inte är lämpligt med hänsyn till naturvärdena på platsen och att kommunen inte beaktat 2 kap. 6 § pkt. 1 PBL.”*

Vi noterar också att kommunen i Granskningsutlåtande I (20-05-14) uppger att ”Inkomna synpunkter i sig har inte föranlett justeringar i planförslaget. Däremot har det utökade planområdet inför ny granskning inneburit att större justeringar har behövts göras”. Således saknas de betydligt mer omfattande kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden, som Länsstyrelsen efterlyst, vilket vi finner allvarligt. Lika allvarligt ser vi på att Kommunen inte redogjort för det Länsstyrelsen efterlyste, nämligen *”vilka åtgärder/ anpassningar som anses att vidtas, eller varför inga åtgärder är möjliga att vidta, inom planområdet för att möjliggöra fortsatt spridning mellan Nyckelvikens naturreservat och Bastusjön.”*

De åtgärder kommunen föreslår är, enligt egen utsago i granskningsutlåtandet, ”samma som tidigare” och det dessutom gällande ett tre gånger så omfattande projekt. Åtgärderna är av karaktären minsta möjliga åtgärd, vilket tveklöst är otillräckligt och ger intryck av ett olämpligt förhållningssätt gentemot angelägna naturvårdsfrågor.

Vi hoppas att alla vi som bor i området och berörs av förslaget kan få gehör för våra – utifrån att känna närmiljön mycket väl samt på kort tid läst in oss på ärendet - väl grundade synpunkter.

Vi vill framhålla att vi sympatiserar med ambitionen att säkerställa idrottsmöjligheter för ungdom och allmänhet i Nacka, men menar att det som nämnts finns bättre placering än det senast föreslagna. Vi hemställer därför att kommunen beaktar alternativa placeringar och så långt som möjligt skyddar värdefulla naturområden från ingrepp som kan skada naturmiljön (3 kap 3 § Miljöbalken).

Planenhetens kommentar:

Vad gäller lokalisering, parkering, kollektivtrafik, trafikflöden, planprocess/formalia/MKB se under ”Återkommande synpunkter” ovan.

I samband med att planområdet utökades för att inrymma även ishall gjordes även en ny naturvärdesinventering som omfattar hela det nya planområdet. Naturvärdesinventeringen var klar i augusti 2019. Även en fågelinventering har gjorts, vilken var klar i juli 2020. En litteraturstudie i kombination med analyser av geografiska data gällande tretåig hackspett togs fram under våren 2020.

Sett till enbart planområdet blir konsekvenserna på naturmiljön stora eftersom en stor del av den kommer att ersättas av en byggnad. I en konsekvensanalys måste dock påverkan i ett större sammanhang analyseras, vilket har gjorts. Den ianspråktagna ytan är i det större sammanhanget relativt litet och ligger i utkanten av ett större sammanhängande naturområde. Ett genomförande av detaljplanen har därför bedömts ha relativt liten påverkan på naturmiljön i det större sammanhanget. För att kompensera för de negativa konsekvenserna lokalt har förslag till kompensationsåtgärder tagits fram. Genom att ishallarna har tagits bort från planförslaget blir situationen något bättre, sett till konsekvenser på naturmiljön. Mot norr och nordväst föreslås nu en skyddszon som planläggs som allmän plats – Natur, där befintliga träd ska finnas kvar.

Till granskning 3 har ishallarna tagits bort från förslaget och endast byggrätt för en idrottshall föreslås. Detta innebär att en skyddszon, planlagd som allmän plats – Natur, har kunnat anordnas mot norr och delvis mot nordväst. Vid genomförandet av detaljplanen är det av största vikt att marken inom det som natur, och inom naturreservatet, inte påverkas. Vid genomförandet kan till exempel staket placeras ut mot naturmarken. Vissa träd som har rötter som går in på kvartersmarken kan ändå komma att påverkas. Upplysta partier i hallen, som ska finnas i entrépartiet, ska inte innebära påverkan på djurlivet. Större delen av hallen kommer inte ha några fönsterpartier eftersom detta inte är lämpligt för funktionen.

Vad gäller spridningsvägar hade länsstyrelsen i granskning 2 inte några synpunkter. Till granskning 3, utan ishallar, blir situationen ungefär densamma som i granskning 1. De kompensationsåtgärder som föreslogs till granskning 2 kvarstår till granskning 3.

Eftersom detaljplanen till granskning 3 endast inrymmer en idrottshall blir flöden av besökare avsevärt mindre än vad de skulle ha blivit med två ishallar. Tunnelbanan kommer inte att leda till ett så stort tillskott av gående till tennishallen att störningar uppstår.

Utryckningsfordon för brand har möjlighet att ta sig fram till den idrottshall som nu föreslås enligt de föreskrifter som finns. Dialog har förts med Södertörns brandförsvärsförbund i frågan.

Planenheten har inte lovat Naturskyddsföreningen att det inte kan bli mer än 58 parkeringsplatser. Parkeringsutredningen till granskning 2 visade på ett parkeringsbehov på 54 platser till ishallar och tennishall. Till granskning 3 revideras parkeringsutredningen.

Planheten håller med om att det vore optimalt att samla stora idrottshallar till samma plats sett till energieffektivisering, klimatmål och hållbart byggande. Det är dock svårt att i Nacka

kommun hitta sådana platser där många hallar ryms med tanke på bland annat topografi, befintlig bebyggelse och värdefull natur.

Även om buller från fläktar inte har utretts finns planbestämmelser på plankartan som ställer krav på dessa. Den ökning av trafik som planförslaget innebär på Ektorpsvägen är så pass liten att bullernivåerna inte påverkas i märkbar omfattning. I och med att ishallarna har strukits från förslaget blir även trafikflödena lägre. Till granskning 3 har i bullerutredningen även buller från verksamheten utretts.

Till granskning 3 har en ny dagvattenutredning tagits fram som visar att de åtgärder som föreslås renar dagvattnet inom planområdet till en omfattning som gör att miljökonsekvensnormerna för vatten kommer att klaras. Den kompensationsåtgärd i form av dagvattendamm som föreslogs invid papegojbacken är därför inte längre aktuell eftersom dagvattnet kan omhändertas inom planområdet. Marken inom planområdet ska ha en lutning som gör att vatten vid skyfall främst leds mot Ektorpsvägen.

Justeringar efter granskning

Efter granskningen har följande ändringar av planförslaget gjorts:

- Ishallarna har tagits bort från planförslaget.
- Buffertzonen i form av allmän plats (natur) har införts mot bostadsfastigheten i norr mot naturreservatet där så är möjligt.
- Elnätstationen har placerats vid Ektorpsvägen söder om idrottshallen.
- Ingen kompensationsanläggning för dagvatten

Planenheten

Susanne Werlinder
Planchef

Anna Ellare
Planarkitekt

Per Jacobsson
Planarkitekt